

1975-68

Vereniging
"ORDE DER VERDRAAGZAMEN"

VERSLAG (woordelijk) van de speciale Introductie-avond voor
Vrijmetselaren, gehouden op 15 Mei 1968.

Goedenavond Broeders en vrienden.

U zult mij niet erfel duiden, als ik een paar punten vantevoren stel. In de eerste plaats moet U begrijpen, dat het niet de bedoeling is, dat U ook maar iets van hetgeen ik zeg als beslissend aanvaardt. We weten bij ons zeer wel, dat niemand alwetend of onfeilbaar kan zijn, tenzij hij direct één is met het Goddelijke. Het zou dus verkeerd zijn wanneer U deze dingen als enigermate dogmatisch gesteld zoudt willen beschouwen. Wat betreft de door U te stellen vragen, de door U aan te snijden onderwerpen: U bent natuurlijk volledig vrij om een keuze te maken. Moen ik, dat ik op een bepaald punt geen antwoord kan geven of dit mijns inziens onjuist of onaanvaardbaar zou moeten zijn, dan zal ik U dat zeggen. Blijkt het, dat ik geen voldoende informatie heb op dat ogenblik en kan ik nader informatie winnen - dat kan eventueel voorkomen - dan zal ik desbetreffende vraag later eventueel beantwoorden.

En nu is het verdere verloop van deze avond geheel in Uw handen. Ik zou zeggen: Maakt U maar uit, wie begint.

x Mag ik beginnen? Het is een vraag, die ik mij reeds lang stel, dat is n.l. deze: Wanneer men met die mensen in aanraking komt, die hiervoor belangstelling hebben, en men werpt de mogelijkheid op om deze zaken, die zich ook vanavond voordoen, ook wat van de wetenschappelijke kant te bekijken dan is het - dat is althans mijn ervaring - dat men een zekere huivering ontmoet, om niet te zeggen afwijzing. En nu geloof ik toch, dat het zó is, dat juist de wetenschappelijke benadering, die overal bedreven wordt, dat die de aanleiding heeft gegeven voor veel mensen, die daarvan kennis hebben genomen, om dieper op deze zaken in te gaan en deze mensen ook (dat het zó geweest is en nog is), dat het deze mensen tot een belangstelling dwingt. Nu is mijn vraag: Waarom staat men in het algemeen zo afwijzend tegenover een dergelijke benadering? Ik denk hier ook aan het bekende identiteitsbewijs.

- Daar zijn verschillende redenen voor aan te geven.

In de eerste plaats moet U, geloof ik, niet uit het oog verliezen, dat voor zeer veel mensen spiritisme een geloof is. En dat men dus vanuit zichzelf een soort eerbied, maar ook met een zekere ~~vervoor~~ ^{vervoor} het probleem benadert als de gelovige: men wil de onaantastbaarheid vaststellen vóórdat men de fenomenen bekijkt. En dat is iets waar U, geloof ik, dus geen bezwaar tegen kunt hebben. Uiteindelijk doen zeer velen, elk op hun eigen standpunt en vanuit hun eigen geloofswijze, precies hetzelfde. Een geloof is iets wat niet bewijsbaar is. Dat is begrijpelijk. Dan de vraag waarom dit, van onze zijde uit, niet wetenschappelijk bewezen wordt. Als ik ondeugend mag zijn zou ik allereerst willen zeggen, dat de wetenschap een geloof is, waarbij het geloof is gelegen in de verklaring, die men aanneemt ten aanzien van bewezen fenomenen en oorzaak en gevolg werking. Maar wanneer ik kom - hier bij U - en ik geef naam, toenaam, ik geef een vroeger adres, eventuele relaties, dan kunt U constateren, dat die persoon geleefd heeft. Maar is daarmee bewezen, dat ik, die mij ~~fiet~~ uit, diezelfde persoon ben? Vreemd genoeg niet.

Wanneer wij gaan strijden over het feit, of de geest kan spreken, zoals ik op het ogenblik doe, dan hebben wij nl. ook weer te maken met dezelfde - misschien menselijk irrationele - benadering van het probleem, die we overal treffen. Men stelt: Dit kan op een andere wijze verklaard worden: suggestie, telepatie, dit kan verklaard worden door vormen van bedrog, zelfbedrog, hysterie, kortom: verklaringen zijn er te over. En wie niet aanvaardt wil, zal toch niet aanvaardt. Het bewijs, dat voor iemand over het algemeen bepalend is in deze zaken, is een persoonlijk bewijs. Dat persoonlijk bewijs kan ieder slechts voor zichzelf ervaren. Het heeft dan de grootste overtuigingskracht, wanneer het onverwacht plaats vindt en wanneer het zo weinig mogelijk conflict met anderen tot stand brengt.

Er zijn mensen, die in ons bestaan en in het voortbestaan, zoals wij dat beschrijven volledig geloven en dit toch officieel voortdurend in twijfel stellen, alleen omdat zij vrezen, door een aanvaarding (een geloofsaanvaarding in feite dus) van hetgeen zij zelf als zeker veronderstellen, in de ogen van anderen aan waardigheid te verliezen. En daarom - indien U het mij toestaat - hier een opmerking aan vast te knopen - lijkt het mij niet zo belangrijk waar het fenomeen vandaan komt. Dat moet ieder voor zich uitvinden. Daar moet ieder voor zich een eigen contact mee vinden ook. Belangrijk is wel - en dat is geloof ik iets, wat we toch op aarde kunnen gaan nastreven, zo langzamerhand - dat de mensen overtuigd raken, dat er méér is en meer redelijks is, ook in het spiritisme en ook meer van geestelijk hoge waarden dan alleen door te verklaren: humbug, hystorie en dergelijke kan worden weggepraat. Wat hier dese avond betreft zou ik U dus willen zeggen: Neemt U de gegevens, neemt de verklaringen, die U vanavond krijgt, beschouw ze. Zit er iets in van waarde, behoudt het. En zo niet, lach er desnoods om.

Ik hoop, dat dit meteen een uiteenzetting is van mijn standpunt en mede dat van de meesten van de broeders aan mijn zijde ten aanzien van dit probleem. We hebben er n.l. voldoende ervaring mee gehad en ik mag erbij voegen, dat onze behoefte om parapsychologen te overtuigen jammerlijk heeft gevoerd óf wel tot verwerping - op welke gronden dan ook - danwel een onmondig-verklaring van degenen, die overtuigd werden. Ik geloof niet, dat het zin heeft om daarop door te gaan.

Heeft U aanvullende opmerkingen, commentaren of kritiek?

- x In wou alleen maar dit zeggen: Als we de herinneringen van Jung nalezen, die nu een jaar of wat geleden gekomen zijn, dan zie je dat die man zeer ver zich geïnteresseert heeft in vraagstukken en problemen, zoals wij vanavond hier ervaren. Maar er is geen wetenschappelijk werk, dat daar ooit een woord over gesproken heeft, juist om de reden die U aangegeven heeft, dat misschien zijn geestelijke of wetenschappelijke waardigheid door anderen zou worden betwijfeld.
- U moet het anders formuleren, omdat hij dit wel als een persoonlijk beleven erkennen en ervaren kan bestaan, niet op een zodanige wijze wetenschappelijk kan verantwoord worden en inrigen in de rest van zijn argumentatie, dat het hier voor anderen enige bewijskracht ~~was~~. Op het ogenblik dat hij zich inrijgt zonder dat die bewijskracht aanwezig is, vermindert hij de waarde van zijn verdere sluitende argumentatie.
- x Kan er een kleine beschouwing worden gegeven of en zo ja welke handelingen in de diverse inwijdingen van magische aard zijn met de consequenties eventueel daaruit voortvloeiend?
- Ja, daar is natuurlijk heel veel over te zeggen. Ik mag misschien beginnen met één opmerking: Één van de meest magische handelingen is altijd geweest, ook in de oudheid: Het jezelf beschouwen als een spiegel. Dat weet U. Wanneer wij vanavond praten, ben ik zo'n beetje Uw spiegel. En wat is het magische resultaat? Dat U de dingen in Uzelf kunt erkennen, die U omtrent Uzelf niet had beseft. Maar wanneer ik tot een zelf-erkenning kom, verander ik. De verandering van mijn persoonlijkheid betekent een verandering in mijn relatie met de wereld, ziende en onzienlijk. En als zodanig hebben we daar dus ook al magie. U zult echter ongetwijfeld eerder aanspelen op de rituelen en al wat daarbij te pas komt. (Ja.)
- o x Kijk eens: De confrontatie met het "ik" in eenzaamheid of de waak in duisternis, zoals die ook wel wordt genoemd, is altijd een magisch inwijdingsritueel geweest, omdat de mens afreken met wat is geweest. Men spreekt ook wel van een hergeboorte. De hergeboorte geschiedt in Uw kringen onder bepaalde condities en omstandigheden, waardoor zij gericht en meteen ingeordend wordt in wat ik een symbolische Kosmos zou willen noemen. Maar ook zonder dit is elk afscheid nemen van het verleden, een afrekenen met het verleden, wederom een veranderen van het "ik". En nu bestaat er één eigenaardige regel, die in de magie steeds weer voorkomt, n.l. Datgeen, wat ik mij voorstel met geheel mijn wezen te zijn, wordt ik in relatie tot al datgeen waarin een soortgelijke overtuiging bestaat of bestaan kan. En U zult dus zien dat hierbij ook de indeling, b.v. in graden, een zekere magische betekenis heeft. Zij brengt dus niet alleen maar een indeling in bereiking. Zij brengt daarnaast een hiërarchische opbouw, zoals men die zich voorstelt o.a. in de kaballa, in het hemelrijk. Wat men dus kan doen in een dergelijke vergadering is door de groepering - door de opstelling - door al hetgeen dat daar verder bij te pas komt, voor zichzelf en voor anderen een soort réplika op te bouwen voor wat dan "de hoge wereld" of "de lichtende wereld" wordt genoemd.

Vergelijk dit met het bouwen van een model wanneer je een kerk wilt bouwen. Door het model, wat je ontworpt is de visualisatie van het grote bouwwerk mogelijk en daarmee ook uit de aard der zaak een juistere werkwijze en een betere voltooiing. Wat U doet drukt magisch datgene wat U structureel in die kosmos aanvoelt. Ondergaat U dit volledig, verliest U Uzelf a.h.w. in de rit, dan ontstaat niet alleen maar voor U een beeld, een tijdelijke invloed, maar dan kan dus een totale hergroepering van Uw eigen denken plaats vinden; en dat betekent indirect een verandering van Uw vermogens. U kunt dus op deze manier inderdaad zuiver esoterisch, maar ook wel magisch materialistisch bepaalde dingen bereiken. En daar heeft U dus ook weer iets wat een rite kan brengen.

In vele van de oude inwijdingen kennen we verder de z.g. beproeving van de elementen, die tegenwoordig nog maar een enkele maal en dan nog wel hoogst schematisch en ritueel wordt aangeduid, maar die de mens dus in aanraking brengt met de verschillende oerwaarden van het bestaan. Uzelf doet dat over het algemeen ook, alleen op wat andere wijze dan in de oudheid. Zodra ik een oerkracht in het bestaan kan aanvaarden en doorstaan (dus haar niet meer vrees) kan ik haar ook zien, kan ik haar ook beschouwen.

Bewustzijn wordt bereikt door afwezigheid van angst. En dit impliceert dus, dat degene, die de elementen heeft overwonnen, de totaliteit van het zijnde kan beseffen en op grond van zijn kennis van het geheel, zijn eigen plaats daarin kan bepalen.

Dan zegt de magie verder nog - en dat vindt U o.a. in de Griekse inwijdingen nog een beetje terug - dat ik mijn eigen plaats kan veranderen. En, naarmate ik mijn eigen plaats verander, verander ik mijn eigen werking op het geheel, zodat ik door een bewust wijzigen van mijn plaatsing in de kosmos, resultaten, die ik tevoren dus wens, door die verplaatsing tot stand kan brengen.

Het klinkt misschien een beetje vergezocht voor U, maar is de praktijk niet zó: Wanneer ik een teken heb, een symbolisch teken, dan houdt dat op zichzelf niets in. Als U met een greep aanduidt wie en wat U bent, dan zegt U eigenlijk niets, maar U schept iets. U schept dus een gezamenlijke achtergrond, een begripsrelatie. En dat is magie. Het is n.l. magie, omdat hierdoor de verhouding zich wijzigt en dus iets anders mogelijk wordt. De meeste mensen zoeken het magisch element in het bovennatuurlijke. Dit is helemaal niet waar. De magie speelt in Uw dagelijkse leven ook een rol, al begrijpt U het niet. U hebt zelf bepaalde dingen, die U beschouwt als geluksbrengers, of die U vrede geeft, en U weet misschien niet eens waarom. De relatie kun je intermenselijk hebben en kun je hebben tussen mens en geest. En het is duidelijk: wanneer ik een afstemming bereik met één persoon, dat ik meteen ook een achtergrond van die persoon verbonden ben. Ik moet die ander aanvaarden zoals hij is, naar door het contact aanvaard ik zijn wereld, kan ik in die wereld werken, maar kan ik ook uit die wereld putten.

In de oudere inwijdingen, die we b.v. in Egypte hebben gekend, waren een aantal z.g. "waken" ingeschakeld, vooral voor lagere graden. Het typerende daarvan was, dat men moest wachten tot men de God hoorde spreken. En meestal was er wel een priester, die zo vriendelijk was de rol van de Godheid te spelen overigens, vooral wanneer het voornamelijk toekennende leden van het priesterschap waren.

Maar hierin ligt dus ook weer een typisch inwijdings-beginsel. Het gaat erom dat God in mij spreekt. God kan ik niet definiëren; ik weet niet precies wat God is. Maar iets vormt zich in mij: het Grotere, dat ikzelf niet ben, neemt in mij gestalte aan. En nu vertelt de overlevering, dat zelfs in de Armon-inwijdingen, die tamelijk "verwereldst" waren, dus waarin het niet alleen ging om het horen spreken van de God, maar men leerde dus in de verschillende "waken", die verschillende graden inhielden, de Godheid vinden door een steeds completere reeks van namen; en die namen waren de eigenschappen van de Godheid en het kennen van de eigenschappen van de Godheid gaven dan het gezag van de Godheid aan de mens.

Misschien ergens kinderlijk vanuit een modern standpunt! Maar denkt U eens in, dat ik mij iets ga realiseren van samenhangen: God spreekt in mij. Dan gaan alle dingen een betekenis krijgen, die ze eerst niet hadden.

Ik zal U een voorbeeld geven: Als een kind een ster tekent, is het een ster, meer niet. Voor U kan een ster door zijn structuur van de meest wonderlijke en zelfs goddelijke nachtsbetekenis of ook magische betekenis gaan tot een eenvoudige weergave van een structuur. Een vierkant is niet alleen maar een reeks van vier lichtjes, die aaneen zijn gevoegd; het is een omschrijving van totaliteit van rijken en werkingen geworden. Ik kan dus in het simpele, het eenvoudige, de totaliteit zien, maar - en dat is nu weer het magisch denken van de oudheid - men zei in de oudheid: Wanneer ik ingrijp in het symbool, in het kleine, dan kan ik daarmee het grote beïnvloeden.

U zult dit niet zo bewust meer doen, vermoed ik, maar desondanks zal praktisch elke rite, die volledig juist is uitgevoerd - of dat nu een maçonieke is of dat van een Katholieke mis is of ergens een Hindoe-dienst in één of andere tempel - dus door het feit dat de mensen daarin opgaan, plus het doel waarmee zij dit doen, een soort resonantie wordt gewekt, die de gehele omgeving aanraakt en vanuit die omgeving een antwoord geeft.

U ziet wel: er is veel meer over te zeggen, maar voor een korte beschouwing is dit wel voldoende, meen ik. Commentaar?

X - Kunt U zeggen, wat heden ten dage de betekenis is van de Vrijmetselarij ten aanzien van de bewustwording van de mens in het algemeen en van de Vrijmetselaar in het bijzonder? En indien naar Uw mening deze betekenis niet groot nocht zijn, wat zou dan de weg zijn om hierin verandering en verbetering te brengen?

- De betekenis van de vrijmetselarij in haar huidige en beste vorm (U weet wel: er zijn wel verschillende vormen aan de maçonieke gedachten ontleend, die minder acceptabel zijn), maar in haar beste vorm is dus eigenlijk een huis van samenkomst, als U het mij vraagt. Haar rituelen kunnen van loge tot loge een andere betekenis en beduiding krijgen en hier zijn de mensen zelf zo sterk mede-verantwoordelijk, medebepalend ook, dat je hier geen algemeen beeld kunt geven. Maar wanneer de Broeders onder elkaar spreken, dan erkennen ze in de eerste plaats, dat het leven een grotere bedoeling heeft; daarnaast echter, dat een ieder het recht heeft om die bedoeling op zijn wijze na te speuren en te zoeken en dus tot een uitwisseling te komen met anderen. Dit samenwerken zonder dat men daarbij - ik zeg nogmaals: in de beste traditie - elkanders mening ooit belachelijk maakt, zonder dat men elkaar bestrijdt om de strijd zelve, maar alleen om wille van het begrip, hoogstens argumenterend. Daardoor heeft zij een heel grote betekenis, omdat zij - indien U het mij vraagt - één van de eerste groepen is geweest en tot op heden nog is, die het isolement van mens tot mens en idee tot idee leert verbreken.

Ik voeg daar onmiddellijk bij, dat ik het jammer vind, dat juist de Vrijmetselarij - ook al krachtens haar voorgeschiedenis en wezen - te sterk geïsoleerd is gebleven van de gemeenschap. Wij mogen haar niet vragen, dat ze al haar beschouwingen en geheimen nu naar voor iedereen gaat etaleren; dat zou dwaasheid zijn. Maar ik geloof toch wel, dat juist het denkbeeld van samenwerking beter en juistere bekend zou moeten worden gemaakt en ook dat de praktische uitingen daarvan, die veelal in het verborgene geschieden toch wel iets het oog van de gemeenschap zouden mogen treffen. In de gemeenschap zelve namelijk heeft de Vrijmetselarij zeker niet alleen een positieve waarde. Zij is juist door haar beslotenheid en haar - tot voor kort zeer sterke neiging tot geheimhouding - een soort onbekend monster geworden. En, zoals U weet, alles wat vreemd is en wat onbekend is, werkt vooral bij de eenvoudige mens ressentimenten, angsten op en daardoor een verweer. Daarbij gelden de werkelijke eigenschappen niet.

Ik meen, dat juist de maçonieke gedachte in het Christendom bijvoorbeeld een veel grotere rol had kunnen spelen, wanneer ze dus niet door haar beslotenheid zich a.l.w. als een vijand, een soort nachtstrijd met anderen had laten verlokken, zelfs wanneer ze die strijd zelf niet eerst gezocht heeft.

U vraagt mij: Wat is haar betekenis voor de mens en als geheel?

Ik zou zeggen: Het is één van de vele wegen die tot een hoger bewustzijn leiden, zeker niet de enige. Het is één van de groeperingen waarin door de broederschap en de samenwerking een vergroting van menselijk begrip en inzicht, zowel in het geestelijke als in het materiele bereikbaar is, zeer belangrijk.

Ik zeg daarnaast: Voor de gehele mensheid wordt haar kracht eigenlijk pas goed merkbaar wanneer zij - zoals soms gebeurd is - werkend door haar leden, bepaalde projecten verwezenlijkt. Ik denk b.v. aan Roosevelt in Amerika.

Maar hierbij blijkt toch steeds weer; ze blijft te veel op de achtergrond. En daardoor is de discussie-mogelijkheid te klein, want velen in de wereld hebben iets bij te dragen waardoor het karakter van de Maçonnieke structuur dus eigenlijk buiten het geding blijft.

Ik heb U kritiek gegeven, ik heb U ook een waardering gegeven. Ik kan daaraan toevoegen: Het is voor het geestelijk bewustzijn van de mensheid goed dat de Vrijmetselarij her-ontstaan is. Het is aan de andere kant - nu U het mij vraagt - jammer, dat zij zich al te vaak beperkt tot het vormen van zichzelf, zonder te begripen, dat zij ook zelve mede gevormd moet worden.

x In hoeverre zoudt U die beslotenheid willen opheffen?

- Het is natuurlijk heel moeilijk daar directieven voor te geven.

In de eerste plaats weet U dat dus de gebruiken nog al eens verschillen, zelfs van groep tot groep en daarnaast van land tot land. Maar ik kan mij toch wel voorstellen, dat zeer veel van hetgeen U aan bouwstukken in kleine kring wordt verwerkt dus voor een grotere en wat minder selecte kring ook zou kunnen worden verwerkt. Om het heel eenvoudig te zeggen: Vaak wordt in een beperkte kring een reeks gedachten gebracht, die toch zo belangrijk is, dat ze eigenlijk voor de massa, vooral de massa van de jongeren erg bruikbaar zou zijn als thema voor een teach-in.

En juist hier zou ik de nadruk op willen leggen. Het gaat niet alleen maar om het maçonnieke denken in zijn totaliteit, maar het gaat om de vele kostbare elementen, die daarin vaak verloren gaan, doordat men ze weliswaar onderling verwerkt en bespreekt, maar daarvan te weinig naar buiten toe kan doen doorklinken in een tijd, die naar mijn mening toch wel een zekere leegte vertoont, juist ten aanzien van die denkbeelden, die inhoud en zin aan het menselijk bestaan moeten geven. Het spijt mij, dat ik U geen concreter antwoord kan geven, anders zou ik in de organisatie in moeten grijpen.

x U zei zo even, dat in de nieuwe maatschappij de Vrijmetselarij weer was opgestaan. Wat bedoelt U daarmee?

- Ja, de eerste opstanding van wat tegenwoordig de Vrijmetselarij heet, ligt rond het jaar 1650 in de omgeving van Parijs. En dan krijgen we dus ongeveer 30 jaar later de eerste loge-vorming in de structuur die U nu nog enigzins kent in Engeland. Maar dit komt dus uit Frankrijk, maar daarvoor hebben we de alchemistische loges gehad. Deze alchemistische loges, die onstreeks 1600 reeds aan het verwateren zijn, die kunnen we weer terugvolgen tot in het Byzantijnse rijk ± 300 na Chr. En dan zien we een grote hiaat, die loopt tot de tijd ± van de verspreiding van de Pythagoreeën en de brand in Seppenteum en Alexandrie.

Wanneer we dus daar even die hiaat zien, dan blijkt weer: de Pythagoreeën zijn de voortzetting van een bepaalde denk- en leerwijze, die dus in Syrië en Egypte heeft bestaan. Bepaalde Joodse invloeden zijn daar ook kenbaar in.

En dan vinden we weer een hiaat en dan moeten we teruggaan tot 3000 tot 3500 jaar vóór Chr, en daar vinden wij de Egyptische inwijdingen, die vreemd genoeg - en dan denk ik aan de oorspronkelijke Reh-inwijdingen en de Isis-inwijdingen - niet alleen, zoals men denkt, magisch waren maar dus ook gelijktijdig wetenschappelijke opvoeding inhielden.

De eerste wetenschappelijke onderzoeken werden gedaan door ingewijden van deze scholen en de eerste vaststelling, dat bloed in het menselijk leven iets zeer belangrijks is bijvoorbeeld, komt vreemd genoeg van iemand, die behoorde tot de inwijding van Reh en geclaseerd was onder het huis Horus, en dus niet - zoals U misschien zoudt denken - onder de God van de geneeskundigen.

U ziet dus: er is een hele afstamming te bedenken, maar de verschillen zijn weer zo groot en er zijn zo veel vertakkingen, dat ik hoogstens kan zeggen: de gedachte zelf is als een boom, die wortelt ergens aan het begin van de mensheid, de tijd dat de eerste shaman bij de eerste stam opstond om de stem van de Goden voor het eerst in zich te laten spreken, en vertakt zich meer en meer. Eén van de hoofdtakken met enkele vertwijgingen is daarvan dus wat tegenwoordig de Vrijmetselarij is.

x Dan hebben wij in de Vrijmetselarij nog zo'n eigenaardige uitdrukking: "Kinderen der Weduwe" en "Noem ons kinderen der Weduwe". ~~Den heb ik persoonlijk altijd gedacht, dat dat misschien een "link" zou vormen met het zoeken naar de delen van het~~ ^{plezier van de Isis-wijding.}

- Nee, dat is niet helemaal juist. "De kinderen van de Weduwe" komt eigenlijk heel ergens anders vandaan. Er is een tijd geweest dat profeten en priesters de boven- toon voerden. In de tijd dat de profeten en de richteren als geïnspireerden Gods in Israel dus het gezag hadden, waren er mensen, die beweerden, dat naast de gees- telijke wet ook de menselijke kennis en de menselijke wet moesten regeren. Deze werden dan uitgemaakt voor kinderen van Lieliet. Lieliet zou de natuurlijke voor- menselijke vrouw zijn geweest van Adam in het Paradijs. ^{Dezenen dus die trachten om geest en materie als eenheid te zien en daarbij vanuit zich te werken, zowel als het werken uit de geest te aanvaarden, werden dan wel de kinderen Lieliets genoemd.} Lieliet was dus wel eens de "Verlatene" en ook wel de "Weduwe" genoemd. En deze uitdrukking is dus via de Spaanse tak van de Kaballistische rabbies naar Spanje gekomen en heeft betekenis gekregen. Dus later is ^{dus de Parijse periode} toch weer geweest in het zoeken buiten de kerk, dus niet alleen binnen het gezag van de kerk, maar ook daarbuiten in het menselijk denken, in de natuur, naar de to- tale waarheid, waarin de mens zijn eigen plaats heeft. En deze mensen, om aan te geven, dat ze de beide dingen willen verwezenlijken in zichzelf, dat zij zich niet door God willen "laten leven", maar in God en uit God zelve willen leven, deze mensen hebben zich de "kinderen der Weduwe" genoemd.

x Is de Orde van de Witte Broederschap op dezelfde leest geschoeid als de Orde van de Vrijmetselaren, en zo niet, hoe wordt de Orde van de Witte Broederschap gevormd?

- Ja, dat is een heel moeilijke vraag. Kunt U zich een situatie voorstellen, waar- in Gezag niet bepaald wordt door een bereikte functie, maar alleen door kracht, bekwaamheid tot bewustzijn, die dus van actie tot actie kan wisselen? Het is voor U niet denkbaar dat vandaag de één voorzitter is en morgen een ander. Toch vin- den wij in de Witte Broederschap iets dergelijks. De W.B. is ook niet opgebouwd uit wat men zou kunnen noemen "vaste loges", maar laten we zeggen "reizende loges" Dat wil zeggen: de reizigers langs verschillende paden treffen elkaar daar, wer- ken daar een tijdlang samen tot een taak (bouwwerk dus) klaar is gekomen en gaan dan weer huns weegs. Van een werkelijk vaste organisatie in de W.B. is bijna geen sprake. Alleen daar waar ze zich dus in de materie beweegt is er - zij het zeer losjes - sprake van een organisatie, doordat ze nu eenmaal in de materie een ei- gen centrum heeft gemaakt en vanuit dit centrum en een aantal sub-centra contac- ten over de gehele wereld pleegt te onderhouden. Maar dit is zo'n onbelangrijk deel van het geheel dat zich W.B. noemt, dat U m.i. daaraan toch geen vaste regelmaat kunt ontleen.

Het geheim van de W.B. is eigenlijk de uitstorting van licht, het contact met het voor ons niet meer kenbare: Het verblindend Licht waarachter zich de werkelijkheid verschuilt. En nu blijkt dit zich te kunnen ontleden in voor ons (verschillenden van ons) verstaanbare denkbeelden: het begrip omtrent tijd en ruimte, maar ook de begrippen omtrent menselijke noodzaak en noodzakelijke ontwikkelingen.

En nu blijkt wanneer we in deze uitstorting van kracht de verschillende gedachten opvangen en ontleden, dat wij met elkaar daaruit een beeld kunnen maken omtrent het voor ons mogelijke. ^{Deze uitstorting geschiedt in de tijd bij de 108 1088 naar in Parijs.}

En het vreemde is: We werken niet voor een beloning in de Witte Broederschap, we werken eigenlijk alleen omdat wij door die taak te aanvaarden onszelf meer waar ma- ken, meer licht maken in de verblindende totaliteit, waar we nog niet helemaal in kunnen doordringen. U kunt dus zeggen: het is het bewerken van de steen, en juist daardoor heb je ook de noodzaak niet om gezags-relatie te hebben.

Het gezag vloeit voort uit de ogenblikkelijke positie ten opzichte van elkaar.

x Kan elke entiteit zich bij die Orde der Witte Broederschap voegen?

- Wanneer zij een bepaald bewustzijn bereikt heeft, zeer zeker. Maar U moet één ding niet vergeten: om op aarde daaraan te kunnen deelnemen, moet U een zekere telepatische begaafdheid ontwikkeld hebben, U moet een zekere mate van onzelf-zuchtigheid bereikt hebben (absolute onzelfzuchtigheid bestaat niet, maar een zekere mate daarvan wel), U moet een beetje realist zijn, kortom U moegt alles zijn wat U wilt op aarde: putjesschepper of priester, staatshoofd of ambtenaar, of misschien nietsnut, maar je moet over die gaven beschikken en je moet dus bereid zijn om - wanneer je zelf geen taak of verplichting hebt en een ander een beroep op je doet - met deze zonder meer samen te werken. Dat zijn eigenlijk de vereisten op aarde.

In de geest ligt het eigenlijk nog veel eenvoudiger: Zodra ik ga beseffen, dat mijn eigen wezen dus toch niet zo belangrijk is, tenzij als deel van het geheel, dan ga ik vanzelf zoeken naar dat geheel en dan kom ik in 9 van de 10 gevallen eerst bij kleinere groepen terecht van gelijk gezinden en van daaruit haast automatisch in de richting van een paar grotere broederschappen, die er bestaan. Daar komt U o ook bijna altijd wel ergens terecht, zodra U ontgroeid bent aan het denkbeeld van een eigen bestaan zonder meer.

x Op een vroegere bijeenkomst in de de Ruitersstraat werd ons eens gezegd, dat Mons. Bekkers door de Witte Broederschap was geïnspireerd voor zijn werk hier op aarde. En toen hij ziek was werd er gezegd: We staan klaar om hem weer in onze Orde te ontvangen.

Nou ja, is dat zo vreemd? Hij heeft toch een heel goed werk gedaan, vindt U niet? En nu is het eenvoudige van die hele W.B. (misschien dragen we er zelf wel wat toe bij, wanneer we er wat van zeggen). U moet die zien als een soort genootschap, dat het lot van de mensheid probeert te boetsen. Maar dat is eigenlijk maar een bijkomstigheid. We proberen steeds maar weer de tijd en de mogelijkheid te winnen om het gebeuren op een hoger bewustzijn te plaatsen. Als daarbij - er zijn er dus zeer velen op aarde, die bewust of niet-bewust geïnspireerd worden - en er zijn erbij die direct en bewust een blijvend lid zijn in de stof en er zijn ook veel mensen, die langzaam maar zeker geholpen worden door de W.B. tot dat er een zeker contact is ontstaan, waaruit dan - en dat zou U dan een vorm van lidmaatschap kunnen noemen - een bewuste samenwerking kan voortvloeien.

x Ik had dit willen vragen: Wij Vrijmetselaren geloven aan een steeds voortstuwende wereldorde. Nu is het zo, dat de mens hier op aarde bestaat uit een stoffelijk lichaam, een ziel en een geest. Als we nu de aarde verlaten, laten we ons stoffelijk lichaam hier achter en de goddelijke geest zal weer opgenomen worden in het Grote Licht en blijft de ziel van de mens dus over. Maar als ik het goed begrip is het juist de ziel waaraan gewerkt moet worden en dus waar alles om draait, en waaraan gewerkt moet worden omdat het de ruwe steen is, waarin de zuivere kubiek verborgen ligt. Maar hoe wordt dat nu van Uw zijde gezien? Geloof U nu, wat de voortstuwende wereldorde betreft, dat zij in de persoonlijke mens is te verwezenlijken of is dat iets wat in de gehele mensheid eerst op lange termijn te verwezenlijken is? Hoe is het nu met de Witte Broederschap eigenlijk? Hoe werkt deze Witte Broederschap? De Goddelijke vonk heeft haar verlaten! Het is dus alleen de ziel die daar werkt, als ik het goed begrepen heb. Zoudt U daar iets van willen zeggen?

- Elk eens: Niets kan bestaan buiten God. Den Goddelijke Vonk kan niet tot God terug gaan en dan nog iets overlaten wat bestaat, tenzij ook dat door God in stand gehouden wordt en dus indirect toch een Goddelijke Vonk heeft. Bent U het daarmee eens?

x We hebben toch een Goddelijke Vonk in ons?

- U gelooft dus niet dat het hele bestaan zich afspeelt binnen God? (Ja.) Ja, dat gelooft U! Goed, dan zijn we wat dat betreft klaar. Het denkbeeld van de Goddelijke Vonk die teruggaat (U zegt de Godd. Geest), in onze groep gebruiken we daarvoor "ziel", omdat de ekrn en de ziel identiek zijn, terwijl de geest het bewustzijn uitdrukt. Wij hebben het taalkundig bekeken een beetje anders uitgedrukt

en dan komt het hierop neer: Zolang ik besta ben ik deel van het Goddelijk geheel en wordt ik beziend door de Goddelijke Kracht. Dus ook als entiteit, in welke wereld, in welke sfeer of toestand ik ook ben, kan ik alleen bestaan krachtens het Goddelijke. Er is dus geen ogenblik dat God mij in de steek laat. Ik kan mij daarvan bewustzijn, ik kan dat bewustzijn verwerven, maar God is er altijd. Dit even voorop gesteld.

En nu zegt U: Ja, kunnen wij dus zelf deze perfectie bereiken? Neen! We kunnen voor onszelf harmonie vinden met het Goddelijke grondplan, de Goddelijke gedachte of het Goddelijk idee; zeggen we daar meestal voor, omdat wij weten dat de schepping dus niet noodzakelijkerwijze Gods wezen uitdrukt, maar begrensd wordt door de Goddelijke uiting en daarmee ook gericht is. Zij kan niet een proces in tijd zijn, al lijkt zij dit voor ons te zijn. Zij is eenvoudig een openbaring, een woord. Op het ogenblik, dat ik dus zelve ga beseffen wat ik ben in de totaliteit, kan ik mijzelf aanpassen aan die totaliteit; maar, ik ben niet "de mensheid".

Ik kan dus nooit weergeven: het totale oerwezen "mens". In bepaalde arcana wordt gesproken over de "oer-mens", dat weet U, de eerste vorm in de directe spiegelsfeer buiten de maagd geprojecteerd, waaruit dus eigenlijk het totaal van de mensheid voortkomt. *de mens is het woord symbool van het goddelijke denken*

Ik meen inderdaad, dat de mensheid, gezien de zeer eigene bewustwordingsgang, die daar in ligt, de zeer nauwkeurige beperking van mogelijkheden en de grote vrijheid binnen deze beperkingen, dus één geheel moet vormen. Wij van onze kant zijn ervan overtuigd, dat je niet zelf de volmaaktheid kunt bereiken zonder de mensheid. Je kunt het alleen doen met de mensheid.

Maar om in het Goddelijke zo snel mogelijk te functioneren, zo harmonisch mogelijk als het ware, moeten wij wel proberen ons aan te passen aan datgene, wat wij in de totaliteit moeten zijn.

Met andere woorden: Ik moet de perfecte kubiek zijn, de perfect gehouwen steen. Maar de steen op zichzelf is de tempel niet. De steen is deel van de tempel, maar zij kan pas de andere delen van de tempel helpen hun juiste afmeting te vinden, wanneer ze zichzelf weet te maken tot de perfecte steen. Want haar oneffenheden maken het anderen onmogelijk zich in te passen in het geheel.

En zo menen we dus - een soort geloof misschien - dat het onze taak is aan de ene kant voor onszelf een soort perfectie te bereiken - en dat is dan een perfecte aanpassing aan het Goddelijke zo ver ons dit mogelijk is - en aan de andere kant zover ons dit mogelijk is anderen bij te staan op hun eigen wijze, volgens hun eigen geloof, denken en hun eigen bewustwordingsgang, een soort perfectie te bereiken, zodat wij gezamenlijk meer van het totaal Goddelijke beeld of de Goddelijke gedachten kunnen uitdrukken.

Ik weet niet of dat een beetje vaag is geworden, want het is altijd moeilijk om dergelijke gedachten eenvoudig te formuleren.

x Die gedachte leeft toch in de Vrijmetselarij?

- Ja, die gedachte leeft in de Vrijmetselarij, maar het probleem wat hier zojuist gesteld is, is juist: Kan ik zelf de volmaaktheid alleen met de totale mensheid bereiken? En nu meen ik, dat het laatste antwoord het meest juist is op grond van de voren omschreven redenen en ik meendat het anderzijds mijn taak is om voor mijzelf een zo groot mogelijke perfectie na te streven, omdat ik alleen daarmee het bereiken van die totale perfectie mogelijk maak.

x U heeft daarstraks gezegd, dat er nooit sprake is van een beloning, maar naar mijn mening ligt de beloning, de hoogste beloning op Uw terrein juist in het vervolmaken van dit bouwwerk. Dat is volgens mij de grootste beloning die uitbetaald kan worden.

- *md* dat ik geschapen ben, kan het een beloning voor mij zijn, dat Gods wil in mij is uitgedrukt? Ik weet het niet. Ik vind het een beetje vergaand om hier over een beloning te spreken, ofschoon we misschien wel kunnen zeggen - dat is iets anders - als we over een loon spreken: de beloning van ons streven is het gevoel één te zijn met het Hogere, al beseffen we het niet helemaal. Als U het zó wilt uitdrukken want het is persoonlijk. Al het andere is onpersoonlijk. Ik geloof, dat beloning een persoonlijke relatie veronderstelt.

Vrienden, ik heb niet heel veel tijd meer voordat we gaan pauzeren. Ik zou willen voorstellen nog één vraag te behandelen.

Heeft U een mening over de huidige onrusten aan de Universiteit in Parijs? En wat acht U de invloed daarvan op de overige school-systemen in Frankrijk en in de rest van Europa?

Ja, de frustratie van de jeugd wordt altijd in een verzet tegen of in concurrentie met de ouderen geuit en wanneer de ouderen hun positie zodanig versterkt hebben, dat het niet meer mogelijk is om te concurreren, groeit de toestand van verzet waardoor een plotseling reform wordt afgedwongen, die echter veel excessiever is dan anders bij geleidelijke verandering noodzakelijk en ook nuttig geweest zou zijn.

We mogen dus aannemen, dat in de eerste plaats in Parijs een directe aantasting van het autoritatieve systeem en het ambtelijke systeem, zoals het daar bestaat, heeft plaats gevonden. En we moeten er zeker van zijn, wanneer deze studenten voort gaat - ze worden politiek om bepaalde redenen gesteund - dat ze daarmee niet alleen het gezag van de staat of bepaalde instanties zullen aantasten, maar ook het gezag van de vakbondsleiders - om nu eens iets te noemen - en politieke leiders. En het is juist deze schijnbaar anarchistische tendenz, die zich m.i. over de gehele wereld en in de komende jaren zelfs zeer scherp zal uitbreiden. Ik meen, dat deze uitbarstingen noodzakelijk zijn, omdat de in zich verstarde maatschappij - en die ^{verstarde} verstarring begint steeds meer te ~~keren~~ ^{keren} - alleen weer een vooruitgang kan doorbreken - een menselijke vooruitgang, wel te verstaan en geen mechanische - wanneer zij dus geconfronteerd wordt met de onberekenbaarheid van de mensen. En juist in dit opzicht vind ik die studentenrollen buitengewoon belangrijk.

Ik geloof daarnaast, dat er dus hierdoor bereikt zal worden in een aantal landen, zeker van Europa, een nieuw systeem. Een systeem n.l. waarbij de studie salaris betekent, want dat is werk. Maar dat gelijktijdig daarvoor een werkprestatie wordt geeïst en boetesystemen misschien zullen optreden op de duur, waarbij de studerenden gezamenlijk hun werk-milieu voor een groot ~~de~~ ^{de} gedeelte kunnen bepalen of mede-bepalen, maar waarbij ze daartegenover dus ook verplichtingen moeten stellen aan hun maatschappij.

En wanneer dit begint in de universiteiten, waar dit op het ogenblik al een levendige gedachte is, enigzins, is het heel begrijpelijk, dat het zich zeer snel zal uitbreiden naar alle andere vormen van gericht eindonderwijs. Van daaruit naar een betere omschrijving van het princiaal onderwijs is een kleine stap, een proces, dat zich in aanloop waarschijnlijk in ongeveer 10 jaar af zal spelen ofschoon de werkelijke reformen daarvan waarschijnlijk 70 jaar in beslag zal nemen.

Het belangrijkste hierbij is:

1. Een nieuwe definitie van de studerenden in de maatschappij,
2. Een nieuwe omschrijving van studie-mogelijkheid, niet alleen meer op productie-basis, maar ook op arbeids-basis,
3. Een aanpassing van de besteding, de investering van de gemeenschap en een daarvoor optredende compensatie van de afgestudeerden.

Hierbij zal de gedachte van "voor-wat, hoort-wat" zeker nog lang blijven voortbestaan, maar over enkele honderden jaren zal zelfs die gedachte zover verdwenen zijn, dat zelfs de studenten van heden daar vrede mee zouden kunnen hebben.

x Op de bijeenkomst van vorige Vrijdag werd gezegd, dat de studenten bezig waren een voorschot op te nemen op een nacht, die ze straks hopen te verkrijgen.

- Ja, dat is toch volkomen logisch, waarde vriend, wanneer U het bekijkt in de karakteristiek, waarin het werd geuit. Want wat willen de studenten op het ogenblik? In feite produceren zij niet en wanneer ze niet voortdurend studeren, dan kunnen wij zelfs zeggen dat zij ten dele zelfs parasiteren op de gemeenschap. Vandaar dat ze steeds hogere eisen stellen. Maar, omdat ze weten, dat er een ogenblik komt, dat zij in die gemeenschap belangrijk zullen zijn, nemen zij op grond van hun latere belangrijkheid vandaag al een grote mond op te mogen zetten. Dat is volkomen waar. Maar dat heeft niets te maken met de achtergronden en de werkingen van de historie van het geheel. Per slot van rekening zult U het met mij eens zijn dat heel veel revoluties met heel gunstige resultaten begonnen zijn door een stel dwazen en idioten.

- x Dat past toch niet helemaal op de onlusten in Parijs.
- Dat past onder meer op de onlusten in Parijs. Met andere woorden: Omdat de student meent dat hij gezag mag uitoefenen, ofschoon hij niet beschikt over de sociale status en functie waaraan hij dit gezag in feite zou kunnen ontleenen. U behoeft het niet met mij eens te zijn over deze definitie. Maar gezien de huidige situatie moet U goed dit voor ogen stellen: de student, die op het ogenblik studeert is een belegging, hetzij van zijn ouders, hetzij van de maatschappij uit, hetzij van beiden in combinatie, ten bate van een later resultaat dat de student zelf zal innen. Dat bent U met mij eens. Opgrond daarvan is hij dus iemenad, die een gave ontvangt en van die gave zo goed mogelijk gebruik heeft te maken zonder dat hij nu direct rechten heeft t.a.v. de gever. Zodra hij dus het idee van gave omzet in recht, is hij volgens de nu geldende maatschappelijke verhoudingen eigenlijk verkeerd, want hij heeft niets gepresteerd en hij heeft daarom dus niets te eisen. Bovendien zal hij, zodra hij afgestudeerd is zich niet aan die maatschappij wijden, maar hij zal zich wijden aan zijn carrière, waarin hij volgens zijn eigen neiging al dan niet die maatschappij dient of uitbuit. Op grond van dit alles en de huidige verhoudingen moet worden gezegd, dat de eisen, die de studenten thans stellen vanuit het huidig maatschappelijk stelsel en de daarin geldende opvattingen en de werkwijze, die ook door de afgestudeerde academici zelf heel vaak worden gevolgd, de student in het onrecht staat zodra hij gezag eist.
- x Hij eist geen gezag, meen ik, maar ze eisen medezeggingschap.
- Maar wat is medezeggingschap anders dan gezag? Zij hebben de volledige vrijheid om hun studie te onderbreken aan de universiteit wanneer de wijze waarop zij worden opgevoed hun niet bevalt. Op het ogenblik dat medezeggingschap wordt geeist, verworven en goeit op grond van een niet ter zake doend en vaak zeer gewelddadig optreden, lijkt het mij meer op afpersing dan op wat anders. En U moet mij niet euvel duiden, dat dit binnen het huidig maatschappelijk bestel niet aanvaardbaar is. Gelijktijdig heb ik gesteld en wil ik nogmaals nadrukkelijk stellen: Hetgeen gebeurt is een symptoom van een noodzakelijke omwenteling, die voort is gekomen uit een tóeër zich aan het gezag hechten en het geheel tot zich trekken van kleinere groepen van ouderen, die dus in feite dictatoriaal optreden. Deze uitbarsting vindt bij de jongeren het eerst plaats, maar is in feite in het gehele sociale patroon kenbaar. Op grond daarvan is het een deel van een belangrijke omwenteling en moeten wij het nuttig achten. Maar gelijktijdig mogen wij, sprekende vanuit de nu geldende verhoudingen en situaties, zoals deze ook door de afgestudeerde student heel vaak wordt onderschreven, toch óók stellen, dat maatschappelijk volgens de nu geldende norm het optreden van de studenten onjuist is en de door hen geeïste zeggingschap in feite tegen de redelijkheid en van de huidige maatschappij indruist. En dat betekent volgens mij alleen maar, dat die maatschappij dus moet veranderen, maar dan niet alleen voor de studenten.
- Staat U mij toe te eindigen? Vrienden, ik dank U voor het aangenaam onderhoud en wens U verder een aangename en goede avond toe.

Goedenavond, vrienden.

Aan mij de eer de discussie met U voort te zetten. Wanneer U bepaalde ideeën hebt of bepaalde vragen, dan zou ik zeggen, begint U maar.

- x We streven als mens naar het welzijn der mensheid, maar het is voor mij altijd een strijd voor eigenbelang, voor eigen partij, enz. Bent U van mening, dat de strijd nu fond in wezen bij ons hoort, bij de mens hoort?

- Ja. Ik kan zelfs heel kort zijn door alleen "Ja" te zeggen.

Maar kijk eens: een mens is een wezen, dat gewend is om zich zo veel mogelijk terug te trekken in vaste patronen. Het probeert zich in een vaste omgeving vast te nestelen met heerlijke vaste, gelijkblijvende gewoontetjes en heerlijk langzaam in te dutten. En wanneer die mens geen strijd heeft, geen tegenstand heeft, dan wordt hij er ook niet toe gebracht om zich te ontwikkelen. Het is hetzelfde als op school.

Als je op een school zit, dan krijg je steeds maar die nieuwe lessen. Je kunt niet eens meer die oude les krijgen. Maar elke les die nieuw is, betekent eigenlijk een strijd tussen de onderwijzer en de leerlingen om begrip bij te brengen.

Alleen in het leven is die strijd een beetje meer uitgebreid en die omvat niet alleen de mensheid, maar alle materiele leven. En dat is heerlijk, omdat je daarvoor een beetje achtergrond hebt voor jezelf. Als je leeft in een geestelijke wereld heb je alleen maar je eigen gedachten.

Weet je wat de hel is? Een leuk beeld voor de hel. Dat zal ik U eens geven: Dat is doodgewoon alleen te zijn met je eigen gedachten en steeds weer de fase, waarin je jezelf belangrijk vindt, herhalen, terwijl je weet, dat je het doet. Dat laatste is het ergste natuurlijk. Daarmee probeer ik U duidelijk te maken: Strijd is noodzakelijk.

En wat betreft het egoïsme, Ik geloof, dat je met egoïsme uit moet kijken.

U spreekt nu wel van groeps-egoïsme, maar is het ook niet zo, dat de mens door zijn geaardheid nu eenmaal gedwongen om egocentrisch te denken. Hij ziet zichzelf als het middelpunt van het heelal, of hij wil of niet. Je kunt niet alleen aan de wereld denken, of aan God, of aan wat anders, ook in relatie tot jezelf.

En dan kun je je toch wel gaan beschouwen als deel van een groter geheel, maar dan ben je toch eigenlijk in je denken ook representant van het grote geheel.

En dat egocentrisch denken, dat is dus de strijd, die we zien. En omdat wij nu in staat zijn - dat is menselijk - om een klein beetje van het standpunt van de tegenpartij ook te gaan begrijpen, zien we die strijd niet meer als iets wat noodzakelijk of rechtvaardig is, maar we zien het als iets wat niet noodzakelijk is zonder te begrijpen, dat we het zelf net zo zeer veroorzaken als de anderen.

x Door de studios van de laatste tijd en speciaal sinds het midden van de vorige eeuw, is één ding wel heel duidelijk geworden: dat men op het ogenblik aanneemt, dat een mens op een gegeven ogenblik uit het universum genomen wordt en ingestulpt als individu. Dus hij wordt uit het geheel genomen en zijn bestaan wordt samengemepen en samengebundeld, en dat is zijn "leven". Daar ligt dus al in besloten: de mogelijkheid, dat alle individuen onderling contact met elkaar hebben. Want als je uit één geheel bent gegrepen en gedurende een zekere tijd in een bestaan gesmeed wordt, dan houdt je gemeenschappelijke eigenschappen. Daarom zou ik zo graag van U eens een formulering willen horen, of U aanneemt dat alle mensen onderling contact hebben en hoe dat contact ligt. En dan ten tweede: Of, als U dit contact tijdens het leven aanneemt, of U dan ook aanneemt het contact van een levende mens met een overgegangene mens en hoe U zich dat indendt.

- Het is allemaal niet zo moeilijk als U denkt, wanneer U van een bepaald standpunt uitgaat. De mensheid heeft een gemeenschappelijk bewustzijn. Een gedeelte daarvan kunnen wij materieel verklaren, dat is hereditair. Het menselijk geslacht is onder bepaalde condities opgegroeid, homosapiens is ^{de} ontwikkeling van idem zoveel takken. Daarin liggen grondeigenschappen en die bepalen reeds de grondreacties. Deze reacties zijn voor een groot gedeelte emotioneel; deze emotionaaliteit hebben de mensen dus ergens al gemeenschappelijk. Het resultaat is, dat de emotie bij de ene mens dus een emotionaaliteit bij de ander kan veroorzaken. Ook wanneer er geen uiterlijke of kennelijke tekens aanwezig zijn. Men noemt dat wel de sfeergevoeligheid. Dat is punt 1.

Punt 2. Denken. Denken is het werken met kleine elektrische stroompjes (het is naar een naam daarvoor) of bio-electrische prikkels of hoe U het noemen wilt, waarbij verschillende circuits van grote cellen worden gesloten, waarbij een maximum doorlaatbaarheid dan bepalend is voor de teruggewekte reactie. Het is dus heel eenvoudig. *Waarvandaan komt de gedachte? De ontbinding van de tijd?* Wanneer er sprake is van een elektrische of electromagnetische werking, kan er inductie ontstaan. Inductie is niet te beperken tot het denken zelf. Bewezen is, dat de mens telepatisch rapporten of contacten kan hebben. Tevens kan men op grond van de huidige stand van de parapsychologie bewijzen, dat deze vooral daar plaats vindt, waar nog geen bewuste selectie van inkomende denkbeelden plaats vindt.

Andere gezegd: in het onderbewuste zal dus wel een sterkere beïnvloeding van gedachtegedachten plaats vinden, dan op bewust niveau. En wanneer dit plaats vindt, dan moet dat niet alleen plaatsvinden tussen enkele personen, maar dan moet er een gemeenschappelijke menigte van uitgestraalde gedachten zijn, waarbij ~~een ieder~~ volgens zijn instelling en afstemming beïnvloed wordt door deze totaliteit. We kunnen dus spreken van een gemeenschappelijk bovenbewustzijn op grond van de materie.

Volgende punt: Wij zijn ook nog geesten. (Dat moet U naar aannemen, U zegt zielen.) Ik ben een geest. Als geest behoor ik dus tot een bepaalde wereld of zeg: tot een bepaald bewustzijnsniveau, een bepaald vlak. Het resultaat is, dat ik gevoelig ben voor al hetgeen er op dat vlak gebeurt. Mijn waarnemingen zullen daar plaats vinden, maar ik zal deze induceren naar de materie toe. ~~Ik ben dus als mens~~ in voortdurend contact, ook met niet-menselijke of met niet-stoffelijke werelden, alleen zullen die weer in het waakbewustzijn geen grote rol kunnen spelen. ~~Zij~~ zijn alleen een versterking voor wat ik noem de onderbewuste impulsen.

Dan vloeit hier al uit voort, dat dus een contact vanuit de geest ~~naar~~ de mens mogelijk is, omdat de geest dergelijke impulsen voor degene met wie hij harmonisch is, gericht kan wekken. En dan kunnen wij een stap verder gaan: van de mens in de geest.

Wanneer de mens in staat is geestelijk, dus diep in zichzelf, de dingen te voelen, die hij wil zeggen, dan zal hij deze uitstralen, niet alleen van menselijk niveau, telepatisch vermogen of zo, of emotioneel; hij zal het terdege ook overdragen op de totaliteit van zijn wezen, dus ook op de geest. En op die wijze zal hij contact hebben met alle geesten, die op een gelijk vlak van bewustzijn bestaan op dat ogenblik. Dientengevolge is dus, onverschillig wat de menselijke verklaring of basis is van het contact tussen mens en geest, geest en mens, contact mogelijk, en ~~kan~~, naarmate minder selectie of persoonlijke interpretatie optreedt, een juistere beeld worden opgevangen van hetgeen de geest de mens, of de mens de geest wil mede~~zenden~~ ~~delen~~.

x Wanneer men uitgaat van een onomstotelijke waarheid of een sterk geloof, dan zal elke gedachte en daad daardoor een betekenis krijgen, die los staat van de uiterlijkheid, die je verbindt met de Goddelijke werkelijkheid en je afsche~~ld~~ tegen alle negatieve krachten die om je heen kunnen bestaan. Maar nu doet zich dit in de praktijk voor: We hebben in Amerika de Black Power Movement met een zekere Carniggeld die daar de leider van is. Deze man stelt als essentie niet de gewelddoosheid maar de gewelddadigheid. Dat is voor die man een essentieel gedachtepunt. Nu vraag ik U: is wat ik aan het begin heb gezegd nu ook voor de leider ook van toepassing?

x Natuurlijk. Deze man denkt in geweld. Met andere woorden: hij zal alles wat tot hem komt vertalen in termen van haat en geweld of verzet, en het resultaat is, dat hij haat en verzet zal wekken.

x Ja, maar hoe komt hij dan tot de Goddelijke werkelijkheid?

- Omdat in die Goddelijke werkelijkheid de persoonlijke uiting niet van belang is, ~~maar~~ alleen het feit van bestaan!

x Dat is nu niet helemaal duidelijk.

- Dan moet U eens goed luisteren. GCD ! God is een lieve man, hè? Maar God is ook de wetmatigheid, die ons beheerst. Wanneer ik binnen die Godheid ben, dan is mijn zijn in die Godheid bepaald. Wat ik ben, dat is voor mijzelf bepaald, maar niet voor de totaliteit. Nee, voor die Godheid is het helemaal niet belangrijk hoe ik mij die dingen voorstel, en ook welke achtergrond ik eraan geef, en welke reacties ik wek. Het is alleen belangrijk, dat ik ben. En het resultaat is voor mij alleen maar, dat ik, onverschillig welke achtergronden en welke razies ik voor mezelf ga creëren. Want je bent als een mens, die zich een heerlijke waanwereld maakt (kaja, zeggen ze dan ...) en dan zeggen ze: Eé is het leven. Maar eé is het niet! Want ~~de mens~~ zijn de werkelijkheid niet van hun eigen bestaan. Maar zij kunnen ~~zich~~ ~~zich~~ omheen komen en waar te maken in die wereld, wat noodzakelijk ~~is~~ ~~en~~ die ~~wereld~~.

Een betekenis in die totaliteit is gefixeerd, maar hun persoonlijke beleving erven niet. Daar zit nu de hele aardigheid. Ik kan dus hetzelfde tot stand brengen door het goed te doen en liefdevol te doen en door liefdevol te zijn, als door ^{naar} haat en geweld te reageren, zover het het geheel betreft. Voor mezelf is het natuurlijk heel wat prettiger, wanneer ik het ~~vanuit~~ liefdevol denken en streven doe, omdat ik dan deel heb aan het goede element van het geheel, terwijl ik de haat, die ook ergens bestaat - want als er liefde bestaat moet er ook haat bestaan - omdat ik dan die haat, het duistere, zelf onderga, beleef is dat dan voor mij pijnlijk.

x En dat is dan ook deel van de Goddelijke werkelijkheid?

- Ja. Weet U, ik vind het altijd hardst... stom van de mensen (noem me niet kwalijk!) .... De mensen zeggen altijd: God heeft de hemel geschapen, de hel heeft de duivel gemaakt! Waar komt dan de duivel vandaan? Die heeft God gemaakt. God is alwetend. Dus Hij heeft geweten, dat de duivel de hel zou maken. Dus heeft God via de duivel de hel gemaakt. Dus is de hel evengoed deel van God als de hemel! ~~En~~ is alleen naar de bewustzijnstoestand, de realisatie, van een deel van het Goddelijke in strijd met ons wezen en op de manier waarop we eigenlijk in God behoren te bestaan, ~~vanuit~~ ^{naar} onszelf belangrijk.

Ik kan me iemand voorstellen, die naar de hemel toe gaat, maar die daar heel erg ongelukkig wordt, alleen door het feit, dat hij in de hemel terecht komt waar voor hem psalm lezen en harnmuziek is, terwijl hij houdt van boezmuziek en wat anders. Dan wordt dat een hel. En omgekeerd kan ik mij voorstellen, dat iemand in de hel is en dat hij daar zeer veel te doen vindt, zoveel kan geven aan anderen, die ongelukkig zijn, dat hij daardoor in de hemel leeft.

"Het huis mijns Vaders heeft vele woningen" en nu is het beroerde van de mensen alleen naar, dat ze tegwoordig zeggen: de benedenverdieping en de bovenverdieping worden apart verhuurd. Ik geloof niet dat dat waar is!

x Ik moet er toch nog eens over pikkeren. Ik kan het niet zo gauw verwerken.

- Ik begrijp wat U bedoelt. Voor U is het grote probleem: kan er een werkelijkheid bestaan, die totaal is en die helemaal gericht is; een feit - een vaststaand feit - terwijl er voor mij een variabele wereld is.

x Dat is mijn moeilijkheid niet. Maar waar het mij om gaat is, hoe kan het bestaan, dat die Carniggeld doordat hij de haat voelt en predikt, dat hij in verbinding kan komen met de Goddelijke werkelijkheid, die liefde is!

- Omdat de Goddelijke werkelijkheid liefde en haat is, waarde vriend. En dat is juist hetgeen wat U over het hoofd ziet. U zegt: van God wil ik alleen maar een buste-foto hebben, de rest telt niet mee. Dat is onderwets fatsoen. God is er helemaal. Ik kon wel degelijk met God in contact. Ik kan niet anders leven dan met God in contact. Maar op het ogenblik, dat ik kies voor de beneden-afdeling, ja, ... dan zit ik misschien eerder bij de zweetvoeten, dan bij het hart....

(...ach mensen neem het me niet kwalijk! De uitdrukking is niet eerbiedig, maar toch eorlijk geneemd ....) Dus dat is voor U fout. Ik geloof, dat U daarvan moet afstappen: God is liefde. Wanneer ik zeg God is liefde, dan moet ik ook gelijktijdig zeggen: God is alles. Als Hij liefde is, dan is Hij ook haat en al wat daar tussen ligt. Hij is niet alleen één facet, maar voor ons, vanuit ons standpunt is God de sublimatie ultimatore van datgene, wat voor ons bereiking is. Wij zoeken God in één richting en begrijpen niet, dat Hij overal is. Hij heeft in ons een gerichtheid gelegd, omdat wij in Zijn totaliteit een bepaalde plaats en een bepaalde functie hebben.

x Maar die Carniggeld is ook een mens.

- Die is ook een mens en daarom zal hij wel degelijk met God in contact zijn, maar als voor hem het doel om de liefde Gods te bereiken er is, dan zal hij eerst van die haat af moeten komen en dan heb ik medelijden met die arme jongen.

x We zijn hier met broeders Vrijnetselaren bij elkaar en uiteindelijk de "meestergraad" heeft bij ons toch onder andere ook wel meerdere dingen in het verscholene, maar één van de doelstellingen van de meestergraad is om ons voor te bereiden op onze ^{doel} om dan opgenomen te worden in het rijk der hemelen, als ik het zo zeggen mag.

Ma had ik U dit willen vragen: Hoe is de overgang? Kunt U daar iets van vertellen? Wij bereiden ons daarop voor, wij moeten ons daarmee weten te verzoenen en is dit - - Je kunt dus zeggen: we worden door de meester opgericht op de 5 punten van het meesterschap. We weten, dat dit een nieuwe geboorte is. Maar kunt U van deze overgang iets mededelen?

Laten we het maar in punten doen, dat is het eenvoudigste.

In de eerste plaats: de overgang verandert wel de mogelijkheid van het wezen, maar niet het besef van de persoonlijkheid. Duidelijk? Dus je gaat over zoals je bent, als mens.

In de tweede plaats: De wereld, die je na je overgang ontmoet confronteert je met je eigen gedachten en slechts daar waar je je gedachten kunt delen met anderen kun je in de wereld van anderen doordringen. Contact is dus van een zekere harmonie en uitwisseling van gedachten afhankelijk.

In de derde plaats: Naarmate ik mij meer bewust ben van de anderen, dus meer werelden kan accepteren, ga ik grotere lijnen met grotere gedachten zien en ik dring dus door in een rijk, waar grotere werkelijkheid heerst, waarin dus mensen eigenlijk alweer groepen zijn geworden. Maar ik kan dus alleen naar een hogere wereld toe gaan door de kleinere werelden in mijzelf te blijven omvatten. Ik kan dus nooit zeggen: ik verlaat de wereld voor de andere, maar ik kan slechts zeggen: Met de beperkte wereld, die in mij leeft, betreed ik een grotere wereld, die ik wederom leer kennen en beheersen, zodat ik wéér in een grotere wereld ga.

Ik ga vanuit mijzelf, totdat ik de totaliteit van het zijn heb kunnen omvatten.

Dat is de eigenlijke overgang. Je kunt natuurlijk wel zeggen: voor de meeste mensen is het lastig en pijnlijk. U hebt na de overgang en meestal al tijdens of vóór die tijd meestal hulp door degenen, met wie U harmonisch bent of ten aanzien waarvan bindingen bestaan. Dat kunnen verplichtingen zijn. Het kan net zo goed haat zijn als liefde. Verder zult U door degenen, die met Uw wezen of met Uw persoonlijkheid harmonisch kunnen zijn, heel vaak contact hebben; U zult geholpen worden, voor zover U die hulp kunt aanvaarden. Dus dat is eigenlijk het hele eieren eten. Het is heel eenvoudig.

x U hebt het gehad over de stoffelijke overgang, wat wij de dood noemen.

- En gelijk over de geestelijke overgang. (doodlikaargepraat.....) U zoudt het eigenlijk zo moeten uitdrukken: Hij heeft de werktuigen neergelegd en gaat met zijn vaardigheid over naar een andere wereld met meer mogelijkheden. Het is dus de reis zonder werktuigen, maar vergeet U niet: met de vaardigheid.

x Geestelijk bewustzijn .... nu krijgen we de ~~cirkel~~ ^{enkel} ~~alles~~

- Heen en niet kwalijk. Gaat U rustig verder. U zegt dat zo, de cirkel en alles... Elk eens, als je het helemaal wilt zien ... (mag ik een beetje dichterbij de tafel komen zitten) .... Nu moet U eens luisteren: Wanneer ik overga, dan is het als een explosie. Wat gebeurt er bij een explosie? Uitzetting naar alle kanten. Het bestaan op aarde kun je omschrijven als een cirkel, maar het bestaan in de geest moet je omschrijven als een bol. Begrijpt U wat ik bedoel?

En wanneer je dat geestelijk gaat verhogen, dan moet je de bol uitdrukken in de vierde dimensie. Dat is het eigenlijk.

Bij de cirkel is het middelpunt overal even ver van verwijderd. Maar wanneer we een bol krijgen, is het: Ik vul de bol. (De cirkel besef ik, de bol vul ik.)

Dat is het verschil. Hier besef ik mijn wereld en door de wereld mijzelf, in de geest ben ik mijn wereld en spiegel ik in mijn wereld mijzelf, tot ik mijzelf besef, en van daaruit in de hogere sfeer, besef ik de oneindigheid, die doordringt in mijn wereld en, mijzelf vergetend, wordt ik deel van de oneindigheid, zo uitdrukkende wat ik ben in de oneindigheid. Het is naar één formulering, er zijn nog andere mogelijk.

x Is het iedereen gegeven om die overgang bewust te beleven?

- Niet iedereen. In de eerste plaats is er natuurlijk de moeilijkheid, dat je de overgang moet accepteren. De aanvaarding speelt een heel grote rol. De mensen hebben altijd het idee, dat zij nog ontzettend veel op aarde moeten doen en, eindelijk gezegd, is er niets wat ook een ander zou kunnen doen, als het er op aan komt. Dus, wanneer het tijd is om te gaan, dan moet je zeggen: Ja, maar ik heb nog, of ik laat nog zoveel achter; ik heb nog zo veel te doen.

Je moet zeggen: nou, met wat ik ben wil ik werken in de nieuwe wereld. Dan is het ook bewust en kon je ook bewust in die andere wereld. Zodra je je zorgen gaat maken over dat wat je achterlaat, zelfs als het menson zijn of menselijke relaties, dan wordt het moeilijker, dan kun je je nieuwe wereld niet accepteren. En, wanneer ik helemaal weiger om het geval "dood" te aanvaarden, dan krijgen we dus in het eigen denken een fixatie van de toestand, zoals die op het ogenblik van sterven was. En dat kan wel eens erg vervelend zijn, wanneer je bv bij een ongeluk bent ongekomen. Dan kun je een hele tijd liggen krouwen bv. in een wagen, die/verpletterd wordt. /voortdurend .

Als je de dood niet wilt aanvaarden, dan blijf je je aan het beeld vasthouden, want dat is het enige wat je in jezelf nog waar maakt.

x Wanneer men ~~dus~~ lang en hevig treurt over iemand, die is overgegaan, houdt men die dan min of meer vast ?

- Ik geloof, dat je het anders moet zeggen. Je kunt om iemand treuren, die is heengegaan, omdat je hem mist. Maar je kunt ook proberen om iemand terug te roepen. Terugroepen is absoluut een rem. Maar wanneer het genis een uitdrukking is van een grote genegenheid en wanneer je gedachten niet uitgaan naar: Was je maar weer terug! Maar: "Ik hoop, dat je gelukkig bent", dan geloof ik, dat je hem een beetje wind van achteren geeft.

Onze liefde is een harmonie van wezen en wanneer we elkaar het goede geven, dan geven we elkaar ook kracht. We helpen elkaar. Daarom zou ik één ding willen zeggen: Je moet nooit proberen om een ander terug te halen.

Maar, wanneer het je troost geeft door aan die ander te denken, door bloemetjes op het graf of bij zijn of haar portret te leggen, doe het rustig. Wanneer je het dus doet om te beseffen hoe groot dit deel is in het eigen leven en om daar bij de bede uit te spreken: "Dat het je goed noge gaan", dan doe je iets schitterends. Maar als je gaat zitten treuren, dan is dat hopeloos. "Was hij er maar weer, enz." Dan gaat U aan de ander eisen stellen; dan zal die ander door de bestaande harmonie die eis voelen en die zal dan altijd een belasting blijven.

x Omgekeerd kan ook de overgegangene hevig verlangen naar de achterblijvende(n).

- Ja, dat kan dus wel, maar dan treedt hier iets gekks op: Wat ik denk is waar in mijn wereld. Dat kunt U zich misschien niet voorstellen, maar als ik denk aan een bloem, dan is die bloem er. Wanneer ik denk aan een ander, dan is die ander er. (Waar? in mijn gedachtenleven?) In mijn wereld. Ik kan er mee lopen, mee wandelen en omdat ik dus harmonisch ben met de persoon in de materie, is die persoon waar ik contact mee heb in mijn eigen wereld ergens ook een weergave van die andere met zijn eigen wezen zoals die voor mij bestaat.

Dus dat terughunten naar iemand op aarde gebeurt alleen maar wanneer je de dood niet helemaal hebt kunnen aanvaarden en je jezelf niet kunt aanvaarden, zoals je bent.

x Vraag onduidelijk ... : Maar als je beseft, dat je in een andere wereld bent, kun je dat toch na een zekere tijd aanvaarden?

- Nou, er zijn mensen met ruïntevrees, hoor! ... Ja, dat is doedgewoon, dat is je eigen instelling. Er zijn mensen, die doodsbenuwd zijn voor een ruimere en rijpere wereld, omdat zij dan kringen in belangrijkheid in eigen gedachte. Dat zijn mensen, die zichzelf tot het duister kunnen veroordelen.

x Daar komen ze toch niet in?

- Ja, dat is het juist. Je wordt er wel mee geconfronteerd. Je kunt je terugtrekken, je kunt je afsluiten. Maar dat is juist de ellende. Wanneer je hunkert naar contact, dan moet je je openstellen, maar dan kun je het weer niet aanvaarden en sluit je je weer af. Dan krijg je het dolen in het duister. Ik zie steeds glinlichtjes, maar als ik er naar toe ga is er niets. Nee, het is er wel, maar je durft het niet te accepteren.

x Iedereen heeft toch banden met familieleden of vrienden, dus er is toch altijd wel hulp?

- Uiteindelijk: ja. Maar stel U voor: Iemand is directeur geweest en heeft zich o zo belangrijk gemaakt - een opgeblazen kikker - tegenover iedereen. Dicta-
tortje spelen, enz. Dat hij nu moet aanvaarden, dat hij die nacht, die hij ontleen-
de aan bezit b.v., dat hij die niet meer heeft en dat hij zonder dat niet meer
durft te leven. Dan staat er een ander en die zegt: Dat is niet belangrijk.
Kom mee, het is hier prettig! Ja, maar ik wil alleen naar gaan als directeur,
met mijn dasje en mijn dasje en mijn sigaar!..... Nou ja, als hij niet neegaat is hij
de sigaar. Maar het is voor die mensen moeilijk om van dat denkbeeld afstand te
doen. Het moeilijkst is af te komen van de illusies, die je van jezelf koestert,
terwijl je weet, dat die niet waar zijn.

x Hoe zit het met tijd en ruimte?

- Tijd is geestelijk bezien: beleving. Op aarde ook wel, maar door middel van
de klokken en zon-onwentelingen gaat U die meten. Die tijd heeft U geconstu-
eerd. Maar de feitelijke tijd is dus: beleven. Aangezien er geen vaste waardeme-
teris, is de tijd geen bepaalde factor, maar alleen beleving.
Ruimte is een kwestie, die bepaald wordt door de afstand tussen wat ik hier ben
en wat ik elders gadesla en zie. Maar wanneer gedachten mijn wereld bepalen en ik
denk aan het andere, ~~is~~ het andere bij mij, is het waar. Er is dus geen afstand;
maar om te komen tot het bepalen van de afstand zou ik wel kunnen zeggen: ik
moet de voorstelling opbouwen. Met andere woorden: Besef is voor de geest eigen-
lijk identiek met de afstand. Realisatie is afstand en tijd is beleving.

x Hoe is Uw tijds-indeling? Ik kan niet zeggen dag-indeling, nietwaar?

- Leren totdat ik geen zin meer heb om te leren. En dan werken tot ik niet meer
kan; en dan wachten tot ik dan weer lust heb om te leren. (Vraag: Waar leert U;
Hebt U dan boeken?) Ze hebben op aarde hier een gekke uitdrukking voor: Open
staan voor iets. (Vr: Ervaren?) Het is geen ervaren. Ik heb het gevoel, dat ik
iets wil leren en voor mezelf ben ik ergens mee bezig en dan gaat me dat van
alle kanten uit bereiken. Een voorbeeld? Ja, Ja, heeft U nooit gehad dat U
een kraht zat te lezen en dat u juist het woord wat U las, juist hoorde zeggen
ergens achter U of in de buurt? Anders had U dat woord niet gehoord, maar omdat
U dat gelezen had op dat ogenblik, stond U open voor alle gelijkkluidende impul-
sen en kreeg nadruk. U vond het een toeval.
Op dezelfde manier als ik begin te zoeken naar wat ik denk over redenen van be-
staan b.v., dan ga ik dus reageren op alle gedachtegangen waar dat ook in voor-
kort en nu ga ik, in plaats van te blijven in mijn eigen betoog, ga ik mee met an-
dere betogen. En dat is leren. Ik ga dus mijn eigen gedachten volgen tot het o-
genblik dat ik contact krijg met de gedachten van een ander, probeer de gedachten
van die ander te volgen, zover als het mij mogelijk is, keer dan terug en probeer
ze met mijn eigen gedachten samen te voegen. Dat is leren.

x Maar in het eerste gedeelte van deze avond heeft Uw voorganger ons een door-
snede gegeven over de geschiedenis van de Vrijnetselarij. Hoe komt hij daaraan,
hoe weet hij dat?

- Ja, weet U, het is eigenlijk erg leuk. Als U aan onze kant komt, kunt U kennis
maken met iedereen. En U kunt de gedachtenwereld lezen van iedereen. Wanneer U
morgen b.v. in de sferen contact wilt hebben met Sofocles en U gaat hem opzoeken,
dan zult U ontdekken, dat hij veel veranderd is, maar zijn herinneringen aan wat
hij geweest is bestaan toch ergens. En daar kunt U dan bepaalde dingen van leren.
En wanneer je met de mensen wilt praten, dan moet je weten, wat er op aarde ge-
beurt. Dat is toch logisch? Wanneer ik hier kom en ik wil met U praten en ik
weet niet wat een auto is of een tran is, en ik weet niet wat Uw moderne politiek
is en hoe Uw eigen denken is, dan kan ik toch niet met U praten? Dan begrijpen we
elkaar niet. Dus moet ik me informeren. Maar, wil ik me goed informeren, dan
moet ik ook volgens mijn eigen belangstelling gaan begrijpen waaron die dingen zo
zijn. En zo zijn er bij ons bepaalde entiteiten, die b.v. kolomaal historisch zijn
ingesteld. We hebben bij de Orde één broeder, die kan U de geschiedenis van de
wereld van begin tot eind vertellen.

Die heeft zich daar volledig in verdiept, omdat dat voor hem de demonstratie is van oorzaak en gevolg, een verklaring van de zin van het gebeuren. Hij vindt daar in voor zichzelf de openbaring van de hogere wereld. Een ander zoekt het ergens anders, dus we hebben specialisten. En als ik nu met zo'n specialist contact heb, en ik wil een bepaald iets gaan vertellen, dan zeg ik: "Hé, jij had die gegevens, mag ik even ...." En dan put ik a.h.w. uit zijn arsenaal van verworven besef, plaats het over en doe het zorgvuldig voor U, in de hoop, dat het voor U nog aanvaardbaar is.

x Maar U spreekt Nederlands. Hoe zit het nu met verstaan van b.v. aziaten of andere vreemde talen? Die kunt U toch niet verstaan of vertalen? Hoe wisselt U van gedachten b.v. met Egyptenaren?

- Gedachten zijn geen taal. Zij zijn een communicatie. Taal is een onvolledige communicatie, die in een verschil van klanken de onvolledige overbrenging is van begrippen steeds meer belemmert.

x Geeft U beelden? Spreekt U met beelden?

- Hoe moet ik dat zeggen? Nee, ook gewoon geen beelden. Het is een complex. Je ontvangt gevoelens, een definitie, een vormbeeld en dan iets, wat je zoudt kunnen noemen: de onschrijving. Maar die onschrijving ontvang je niet in een taal van degen die uitzendt, maar in mijn eigen taal bij wijze van spreken. Telepatie kent geen taalgrens, dat moet U niet vergeten. Zolang wij naar eigen begrippen hebben zal de woord-associatie A bruikbaar zijn voor de woord-associatie B, als de prikkel, die A wekt naar naar B kan worden overgesienend.

x Maar U komt hier en U bent van huis uit een Fransman. Heeft U dan geen moeite met de taal?

- Kijk: Ik speel op een orgel. Ik maak gebruik van een woord-herinneringscentrum van bepaalde feitencombinaties, die ik in de hersens aantref en die combineer ik dan met mijn eigen kennis, naar in hoofdzaak doe ik dus niets anders dan de reeds aanwezige impulsen en mogelijkheden zó te groeperen, dat er uit komt, wat ik er in stop. En dan probeer ik nog een persoonlijk timbre te geven. Ik breng het geheel in een andere persoonlijkheidsvoorstelling - het is niet helemaal precies mijn eigen persoonlijkheid, maar iets wat er dicht bij komt - en dan krijgen we iets, wat de kruising is van wat ik geweest ben en een bepaalde mogelijkheid, die in mijn medium - in degeen, die ik beïnvloed - aanwezig is. Het is niet zo ingewikkeld, het is doodoenvoudig, maar alleen moet je het weten. De uitlog is ingewikkeld, op zichzelf is het heel eenvoudig. Als ik op het knopje a druk, gaat die arm omhoog; ik druk niet op knopje b, want dan gaat die arm omhoog en dat heeft tegenwoordig een slechte rep

x Aan Uw voorganger heb ik iets gevraagd over de voortstuwende wereldorde, welke naar mijn mening verband houdt met de mutatieleer. Kunt U iets vertellen over die mutatieleer?

Mutatieleer is heel aardig, wanneer we dat materieel beschouwen. Wanneer we het geestelijk willen beschouwen, dan wordt het een beetje moeilijker. Want materieel is het zo: Op het ogenblik, dat door uiterlijke oorzaken, de noodzaak van een variatie ontstaat, zal een mutatie kunnen ontstaan, waarbij de wijziging van vorm zich aan nieuwe omstandigheden beter aanpast. Wanneer de omstandigheden zich aanmerkelijk wijzigen, zullen een aantal niet geslaagde mutaties ontstaan, die ten gronde gaan, terwijl de sprong-mutatie, die zich redelijk voordelig heeft aangepast, zal blijven voortbestaan. Dat is dus de mutatie.

Maar die mutatie komt wéér in omstandigheden, waarin het niet voort kan leven en in de meeste gevallen muteert ze dan niet verder.

Wanneer U zich alleen maar even realiseert hoe dus de reptielen genuteerd zijn, via, via, enz. Maar op een gegeven ogenblik hadden ze wel het meesterschap over de wereld. Denk maar aan de Giganticus, Theosaurus, een ontzettend beest, fantastisch! Meester van de hele wereld, ergens, ... maar dat beest was te groot, te zwaar en kon in die omstandigheden niet voortbestaan en moest het loodje erbij neerleggen.

En dan zult U zeggen: Ja, omdat het een reptiel was. Nee, dat is niet waar, want kort daarna zijn er ook - het was toen ijstijd - de wolhuid-rhinoceros, de sabeltant-tijger, de mammoet, enz, ook verdwenen. Maar ook de aanpassings-mutaties. B.v. het kleine hondachtige paardje, dat zo ontzettend kwetsbaar was, wél een aanpassing kon vinden. En de mens, die in die tijd helemaal nog niet veel was, dus via 5-6betrekkelijk kort op elkaar volgende mutaties ineens weer een verstandelijk type kreeg - een snel-reagerend type, beter gezegd, verstandelijk is niet juist - dat een meesterschap kon gaan bereiken. En vandaag of morgen is het met die mensheid ook weer afgelopen. Dan zijn er omstandigheden, dat er een andere soort aan de beurt is of kort. Zo gezien is de mutatieloor dus helemaal niet zo belangrijk. Ze geeft dus geen kosmische volgorde aan, ze geeft doodgewoon alleen aan de aanpassing van vorm aan omstandigheden of anders gezegd: in de oorzaak en gevolgwerking zal het object, waarin oorzaak en gevolg tesamen komen, altijd in overeenstemming zijn met de waarden van oorzaak en gevolg.

x Maar het lichaam moet toch adequaat zijn om het bewustzijn volledig te kunnen uiten?

- Dat is niet altijd het geval. Dat is een eis, die wij niet primair mogen stellen, omdat U bewustzijn over het algemeen ziet als hersen-bewustzijn. Maar hersen-bewustzijn is lang niet het enige wat er bestaat, want veel wijsheid ontstaat uit aanvoelen, een emotionaaliteit, die met de hersenen betrekkelijk weinig te maken heeft en zelfs soms geen mentale uitingsmogelijkheid kan vinden.

En dan is er tóch sprake van een grote geestelijke bewustwording. We kunnen hier geen directe parallel trekken. Anders wordt het, wanneer we zeggen: de mutatie van de geest, van de ziel.

Op dat ogenblik krijgen we te maken met een ego, dat wel onbeperkt is, maar dat in zijn besef dus - de kern van het zaad in de ruimte - en dat zich volledig ont-plooit, daardoor zijn ruimte beter vult en onschrijft en nu wederom verandert van vorm a.h.w. en zo direct de ruimte beter vult.

We hebben in de geest dus een continu-ontwikkelingsproces, maar daarbij is het woord "mutatie" niet helemaal juist, omdat de oorzaak voor de ontwikkeling ligt in het feit, dat de ziel, de geest, in beginsel geschapen waren. Dat zij er waren. Ik geloof, dat je hier met mutatie niet zo erg gemakkelijk terecht komt.

Wanneer je de mutatie als begrip wilt handteren in de geestelijke bewustwording, dan is het, geloof ik, nog het beste, wanneer je dat doet in de alchemistische zin van het woord: Wanneer ik de juiste krachten, ^{al wat ik} beseffen en gevoelens in mijzelf tot eenheid weet te brengen, ontstaat hierdoor in mijzelf een eenheid, die vanuit mij alles verandert tot harmonie met datgene wat ik in mij geschapen heb.

Dat is het beginsel van de Steen de Wijzen. Dát is dus eigenlijk een transmutatie-proces en niet helemaal mutatie, maar hierbij muteren dus onafhankelijke factoren tot een gezamenlijk geheel, dat een totale werelderkenning en - van de mens uit gezien - een wereldbeheersing daaruit mogelijk maakt.

Ik denk, vrienden, dat ik nog 2 of 3 vragen beantwoord en ga dan langzaam het medium vrijlaten.

x Ugebrede vraag over de apartheidsvraagstukken in Zuid-Afrika. Dat wordt hier min of meer bestreden. Hoe denkt U daarover?

- Ja, die apartheid lijkt me ergens verkeerd. U moet mij niet kwalijk nemen, als ik dat zo zeg, want er zit ontzettend veel goeds tenninste in de Afrikaanse vorm van apartheid. Ze is in feite veel reëler en redelijker dan de rassen gelijkheid in Amerika.

Dat stel ik even voerop. Maar U moet goed luisteren.

Het ras is niet bepaald, dus huidskleur of rassen eigenschap opzichzelf kunnen niet bepalend zijn voor de menselijke waarden; en wanneer ik dus de menselijke waarde, demogelijkheid tot ontwikkeling binnen een bepaald maatschappelijk begrip oenvoudig terzijde stel, omdat iemand dus hoort tot een bepaald ras en dus volgens mij op een andere manier moet reageren, dan is dit niet juist meer.

Ik moet dus, geloof ik, voor de kleurling dit stellen:

Ik moet hem de eis stellen, dat hij bewijst te beschikken over een zekere kennis, een zekere moraliteit, etc., waardoor hij in mijn maatschappij dus kan passen. Maar dan moet ik hem daarin ook alle mogelijkheden geven en dus niet zeggen: Omdat je een kleurling bent moet je door deze deur binnen en niet door die. Dat is onzin. Maar aan de andere kant is het dus heel begrijpelijk, dat je zegt: We hebben te maken met volkeren, die een patriarchaal systeem eigenlijk nog kennen en die dus een geheel andere moraliteit hebben, heel andere hoofdnormen maar ook heel andere gerichtheid van belangstelling. De psychologie is door het milieu bepaald en die ligt nu eenmaal anders. Die kunnen we niet zonder meer als onze gelijke opnemen in de maatschappij, welke moet functioneren volgens de door ons gegeven beelden en waarden. Dat is logisch!

En nu in Amerika maken ze de grote fout door te zeggen: De neger is gelijkwaardig aan de blanke, behalve wanneer het er op aan komt om contact met hem te hebben. Het zou veel beter zijn tegen die negers te zeggen: Hoor eens, mensen, wij geven jullie de beste scholen, die wij jullie kunnen geven en jullie mogen zelf bedrijven stichten; we zullen jullie subsidiëren, je mag zelf je woonwijken bouwen of helemaal herbouwen zoals je wilt. Wij kunnen je daarbij helpen, maar wil je als blanke concurreren, dan moet je in je prestatie, in je kennis de gelijke van de blanke zijn; op je huidskleur letten we niet!

Ik geloof, dat men in Z-Afrika in zoverre consequenter is, dat men eerlijk zegt: Die huidskleur is bepalend, maar daarom is het nog niet goed te praten. Maar vanuit een blanke minderheid in een grotendeels zwart continent kan ik het me begrijpen. Gegeven de ervaring en vooral ook gegeven de ervaring met de instabiliteit van zowel blanken als zwarten.

Want vergeet een ding niet: Er zijn een hele hoop negers of kaffers of bantoes of basotoes, die zonder erg op een gegeven moment een blanke afmaken voor een kleinigheid. Maar laten we ook niet vergeten, dat er ook wel eens blanken zijn geweest, die, omdat een neger niet hard genoeg werkte, een schot hagel in zijn derrière hebben gejaagd. Het is wederkerig.

Er worden toch in Z-Afrika enorme bedragen besteed om het onderwijs van de kleurlingen in hun eigen gebied steeds te verbeteren?

U kunt wel grote bedragen besteden, die betrekkelijk weinig baat geven. Kijk naar eens naar sommige Nederlandse projecten. En ik geloof, dat de grote fout, die zij maken, is: ze geven dat geld er wel voor uit, maar het gaat niet om het geld. Het gaat erom dat er onderwijs gegeven kan worden en dat dit onderwijs in vrijheid en - overal waar kleurlingen zijn - gegeven kan worden zonder beperkende bepalingen. En het zijn juist de beperkende bepalingen waardoor het onderwijs voor de kleurlingen in verhouding veel te kostbaar en in feite te weinig rendabel is geworden. (ligt dit aan de kleurlingen of aan de blanken?)

Ik geloof, dat het aan beide partijen ligt. De kleurlingen proberen voor zichzelf juist datgene te doen wat ze niet mogen, dat is heel begrijpelijk.

Aan de andere kant proberen de blanken dus de kleurlingen een beetje klein te houden op dat terrein, waar ze anders een beetje zouden kunnen gaan agiteren.

Over die Amerikaanse oplossing, die U te berde bracht, zou ik wat willen vragen. Acht U dit een praktische mogelijkheid, dat de gekleurde bevolking, de negers, in Amerika, alle kansen krijgt naast de blanke bevolking en als twee verschillende eenheden onder één bestuur te samen blijven leven? In theoretische zin misschien wel naar .....

Het is niet zo theoretisch als U denkt. Maar dat komt omdat U een fout maakt. U neemt n.l. aan, dat de zwarten graag in de blanke maatschappij intygeren, zonder meer. Ik geloof, dat die eerder geneigd zal zijn, juist wanneer hij deel kan zijn van de blanke maatschappij en toch naar zijn eigen soort terug te trekken.

Krijgt men dan juist niet een tegenstelling?

Dan krijg ik geen tegenstelling, maar dan krijg je het feit, dat ik, als neger, vrijwillig en niet omdat ik daar bedoelingen mee heb - dus met negers omga omdat ik me daar beter thuis voel - ofschoon ik blanke vrienden heb, maar ja, mijn mentaliteit, mijn manier van denken en leven, misschien mijn werk, brengen me nu eenmaal dicht bij de neger.

En dan krijg je dus de normale groepsvormingen, zoals je die bij de godsdiensten hebt. Er zijn zo veel groepen in de maatschappij, die niet zulke grote uiterlijke verschillen hebben. Ik wil helemaal niet zeggen - neem me niet kwalijk - dat de Joden mensen zijn, die buiten de maatschappij staan. Hier in Nederland waren ze zelfs direct deel van de maatschappij. Maar in de meeste landen kunt U zien, dat een deel van de Joodse bevolking wel gelijkwaardig is in die maatschappij, maar toch op een of andere manier een eigen gemeente maakt. En wat doet U uiteindelijk zelf? U trekt ook naar Uw gelijkgezinden toe. Waarom zouden de nogers dat niet doen? Maar dan moet er voor die neger ook juist de mogelijkheid zijn om anders te zijn. Een mens kan zijn keuze pas bewust en verantwoord doen, wanneer die keuze-mogelijkheid er is. Heeft hij geen keuze-mogelijkheid, dan zal hij altijd doen wat niet kan of niet mag.

Hu kom ik zo langzamerhand aan de laatste vraag.

x Ja, ik zou nog wel een opmerking willen plaatsen. Ik zit me juist af te vragen wat het doel van een avond zo als deze is. De gedachten, die U onder woorden brengt, zouden, in welke vorm dan ook, door bepaalde stoffelijke geleerden of anderen op dezelfde vlotte wijze naar voren kunnen worden gebracht. (ja, dat ben ik met U eens.) Het gezag wordt min of meer ontleend uit het feit, dat U tot de overgegangene broeders behoort. En daar hebben wij dan ook wel ontzag voor. Een belangrijk feit is dan wel dat voor mij de vraag ... U maakte bij de opening daar straks de restrictie "we hebben de wijsheid niet in pacht". Daar kunt U altijd eventuele misvattingen altijd nee..... (oh, nee, dat is de bedoeling niet) Dus in dat opzicht, doet U ..... Wat voor ons van ontzaggelijk veel belang is, dat is of wij terecht aan Uw betoog een zekere .....

- .... waarde kunnen hechten. Dat is juist hetgeen wat altijd weer op de voorgrond komt. Ik kan natuurlijk gaan spreken met een hele hoop gezag van: Ik weet het en U weet het niet. Maar kan ik U daarmee iets geven of iets mee veranderen? U zegt: Wat U gezegd heeft vanavond, kan door iedereen anders ook worden gezegd. Ik geloof, dat dat niet helemaal juist is, omdat U niet alleen moet kijken naar het feit, dat er vele feiten aanwezig zijn en dat dit materieel wordt beantwoord, maar U moet ook kijken naar het feit, dat er een verbinding wordt geslagen, die op aarde vaak niet wordt geslagen. Met andere woorden: Het is een geheel maken uit iets wat in delen overal wel kan bestaan. Want ik heb wel heel wat verschillende dingen beantwoord, maar ik heb één bepaalde impressie gegeven: ik heb een overbrugging gegeven van een idee in al die verschillende vragen. En dat is iets wat op aarde te veel ontbreekt. Als de mensen het op aarde kunnen doen, dan zullen wij ons daar verder niet druk over maken. Belangrijk is verder van ons standpunt uit, dat U zich niet op enigerlei wijze gebonden voelt aan een gezag van "zo is het en anders niet". Want U moet denken. En het is juist onze bedoeling U aan het denken te zetten, om eerlijk te zijn, dan om U zo naar een paar oplossingen te geven. De mens moet aan zichzelf werken als .... ja, hoe moet ik dat nu zeggen; het is lastig om dat U heel duidelijk te maken .....

x Ik dacht, dat U verwachtte, dat wij Vrijmetselaren aan zich zelf werken ...

- Nee, nee. Ik moet even proberen om het te groeperen. Ik heb n.l. de ideeën bij elkaar, die moet ik ertussen voegen. Ja, ik geloof, dat ik het zo kan zeggen: Het gaat er niet alleen maar om, dat de mens aan zichzelf werkt, maar het gaat erom, dat hij dus ook aan zichzelf werkt op een zodanige wijze, dat hij de totaliteit van zijn bestaan en niet alleen bepaalde delen van zijn bestaan met nadruk beziet. Een groot deel van de mensheid is onbewust ten aanzien van zichzelf en heel veel van het denken is meestal onbewust eenzijdig. Door hetgeen wij doen proberen wij dus een meerzijdigheid van denken te ontwikkelen en een juiste reactie. Daarnaast proberen wij heel vaak ook - en dat is voor ons ook wel heel belangrijk - iets te leren van de mensen op aarde en contacten te vinden waardoor we dan - eventueel wat wij belangrijk vinden - ook weer te leren of tot stand helpen brengen.

U moet dit in deze zin dus nooit zien als een manifestatie van een overgegangene.

Zeker, ik heb op aarde geleefd en ik ben gestorven en ik weet heel wat meer ontrent mijzelf en ontrent andere werelden dan de meesten van U, waarschijnlijk. Maar dat maakt mij niet méér dan U, dat maakt mij alleen maar een beetje anders. En dat andere gezichtspunt, waarbij dus het al te materiele, het al te logische, het al te mentale kan worden aangevuld met het geestelijke, dat is belangrijk.

Wanneer U het geheel van de avond beziet, waarbij U toch, geloof ik, zelf ook in het eerste deel, naar ik meen, precies heeft mogen zeggen waarover werd gesproken, dat zult U ontdekt hebben, dat de benadering van die problemen vanuit een bepaald standpunt is geschied en dat dit standpunt niet was: de eenzijdige feitenbelichting, maar eerder de samenvatting van het geheel.

Ik zei zo net al: de cirkel. Maar van de cirkel naar de bol toekomen als een realiteit is een grote moeilijkheid. Maar als zodanig beschouwen is heel eenvoudig, maar er naar toe komen niet, omdat er een nieuwe dimensie bij moet komen.

En die nieuwe dimensie kun je alleen maar krijgen, wanneer je de feiten, de mogelijkheden, de menselijke logica, de mystiek, de wijsbegeerte, en al die dingen kunt samenvatten tot één geheel. (Het onderling verband?) Nee, een geheel; ze zijn allemaal stukjes van een legpuzzel, van dezelfde legpuzzel.

En de mens heeft zo de neiging om iets afzonderlijk te bekijken. Daaronder zijn er mensen die van een bepaalde wetenschap ontzettend veel beseffen, maar die dan ook blind zijn tegen de werkelijkheid van de rest van de wereld. Er zijn heel veel gewone mensen, die denken dat zij hun best doen, maar het gaat niet alleen om U.

Het is een gezellige avond geweest, ik hoop ook voor U.

Er zijn een hele hoop gewone mensen, die bepaalde opvattingjes hebben, maar niet verder kijken en daardoor blind zijn voor een deel van het leven, een deel van de wereld. Maar later worden zij er mee geconfronteerd. Wanneer wij zouden gaan spreken vanuit de geest, dan zouden die mensen losbreken uit hun eigen wereld.

Ik kan hier een heel vertoog gaan houden over mijn eigen wereld. Een interne, die voor U bijzonder mooi en aangenaam zou zijn, dichtertlijk, maar waar U uiteindelijk geen touw meer aan vast kunt knopen. Dan slaat U los van de wereld.

De mensen moeten niet vanuit hun wereld los onhoog zweven; ze moeten groeien, met hun voeten op de aarde, maar met hun kop in de hemel.

En wij proberen daar iets aan te doen.

Dan kunt U zeggen: Dat vind ik voor Vrijmetselaars niet belangrijk, dat is Uw zaak. (Juist wel!!!) Maar wanneer U zegt: Het is toch wel eens aardig om een ander denkbeeld te krijgen, al is het alleen dat maar. En dan hoeft U niet eens te praten over die overgang, die kunt u - voor wat mij betreft - zelfs laten rusten. Maar alleen een ander denkbeeld, een andere benadering, een andere visie. Misschien dat ik daardoor levendiger word in mijn beseff. Dan heeft het zijn nut opgeleverd.

Want als U bewuster wordt, wanneer U meer de wereld gaat beleven rond U, zoals ze is, dan zult U dat ook aan anderen mee gaan geven. Het is niet alleen maar een kwestie van alleen maar een paar mensen te bereiken. Het is uitzaaien, bij wijze van spreken, in de zekerheid, dat wanneer de jaren verder gaan, dat het bevestigt en dat langzaam naar zeker de akker zich uitbreidt. Het is een soort zaaien, ik kan het niet anders beschrijven. Maar U begrijpt nu, wat voor ons belangrijk is. En wat voor U belangrijk is? Ach, mensen, ik hoop niet, dat U zich vanavond aan mij geërgerd heeft; ik heb nu eenmaal mijn eigen methode van praten en ieder heeft dat op zijn manier en het zijn bij ons nu eenmaal verschillende persoonlijkheden en we hebben bovendien nog een lichaam waar we rekening mee moeten houden, dus loopt het wel eens door elkaar.

Maar mag ik samen gaan vatten, want ik moet nu toch gaan sluiten. (Ja zeker)

Wanneer ik nu alles vanavond bekijk, hebben we wat vragen gehad over de Vrijmetselarij, maar waar zijn we eigenlijk op terecht gekomen? Op de Vrijmetselarij? Nee, we zijn terecht gekomen op het mens-zijn; op het werkelijke zijn en op het werkelijke bestaan, want dat is hetgeen waar het om gaat.

En in dat bestaan ben ik net zo goed deel als U! En daarom bent U voor mij belangrijk en ik voor U, ergens. En als ik het nu niet ben, zal het later misschien eens kunnen zijn. Wij hebben elkaar iets te zeggen; niet omdat we het allemaal weten, maar omdat we zoeken. En wat ik geleerd heb van mijn onstoffelijke wereld kan U helpen om Uw eigen denkbeeld over Uw eigen materiele wereld een beetje concreter te zien. En de visie van mij of van een van mijn collega's over een bepaald punt - of dat nu wetenschappelijk is of iets anders - dat kan U toch weer helpen om Uw eigen visie op Uw zijn, op Uw wereld, beter te zien.

Wij moeten gezamenlijk groeien. En gezamenlijk groeien kunnen we alleen, wanneer we eerlijk kijken naar wat wij zijn. De neesten van ons kijken alleen naar bepaalde dingen, zoals een vrouw in een spiegel b.v. alleen het kraaienpootje ziet en niet haar verdere schoonheid; zoals een man alleen zijn forse kin ziet en niet hoe lelijk ongeschoren die kin eruit ziet.

Op een zelfde manier kijken wij in de spiegel van het leven. Wij kijken alleen naar ons ideetje, naar ons denken, en daar moeten we van af. We moeten elkaar leren om de werkelijkheid van ons zijn te beseffen en hoe we dat doen, dat geeft niet. Wij doen het op onze manier, U op de Uwe.

Ja, dat is eigenlijk wat we vanavond gezamenlijk hebben gedaan. Alles door elkaar hebben we één ding ons eigenlijk afgevraagd, als je het goed bekijkt: Wat ben ik werkelijk??

Kijk werkelijk, niet alleen naar: Wat denk ik te zijn, of wat wil ik zijn, of wat moet eigen denken zijn, naar "W a t b e n i k ? Wat ben ik in de wereld, waar ik besta? Wat ben ik in de kosmos, waar ik deel van ben?

Zolang als we dat gezamenlijk kunnen doen, dan geloof ik dat het zin heeft, al is het alleen naar - het is misschien cynisch om te zeggen, maar toch is het waar - omdat heel veel mensen een denkbeeld, dat van ons komt zullen accepteren, waar ze een gelijk denkbeeld van iemand anders uit, zullen verwerpen, waar ze n niet meer naar zouden luisteren.

Dat is geen misbruik van gezag, maar dat is alleen proberen om de wereld open te breken, om de mensen open te breken.

Zo, dat is alles, wat ik te zeggen heb.

Nu komen we aan het einde en hebben de gewoonte om te eindigen met een improvisatie, of wilt U dat niet? (Graag!) U moet niet denken, dat het dichten is of sneldichten. Het is gewoon het combineren van rythmen, van waarden van begrippen tot iets wat ons iets zegt. Er zijn al woorden voor gegeven; ik heb hier "Vrijnetselarij", "Ken U zelve", "Wijsheid, kracht en schoonheid", "Broeder".
Mag ik het daarmee doen? Dan moet U nu eens opletten.

"Wijsheid, Kracht en Schoonheid, Broeder geven mij bewustzijn van het zijn,
"Vrijnetselaar zijnde, bouw ik de oneindigheid."

Lijkt U dat niet iets om mee te werken?

"Ik bouw,

"In de oneindigheid bouw ik mijzelf,

"Want mijzelf vormen kan ik niet,

"In mijn eigen bewustzijn en in mijzelf

"Zie ik de schoonheid van het leven.

"En ik besef de kracht van het bestaan

"Ik zie in de rechtvaardigheid van mijzelf een lied
en de wijsheid die stijgen

"Tot zij mij ééns maken met de veelheid van de levensboom

"En in een droon, waarin ik blijf bestaan.

"Ik onderga gelijk het lage zijn in allerhoogste sferen,

"Ik zoek in het eigen IK te vinden,

"het einde van de strijd,

"En strijdend vind ik een oneindigheid,

"Waarin de strijd ten einde is gestreden.

"Ik, in het heden,
"zoek mijzelve,
"ben mijzelve,
"vorm mijzelf.
"Maar in oneindigheid, ben ik gelijktijdig saam door Tijd,
begin en einde saangebonden.
"Ik ben het oneindig rad,
"God is de navolgende wentel,
"Ik ben het oneindig Licht,
"en God is de bron waaruit ik straal.
"Ik ben de taal en God het woord,
" dat door mij wordt gesproken,
" zo uit mijzelve, door mijzelve en van mijzelve,
"krachtens de God, die in mij leeft en die door mij werkt,
"vind ik oneindigheid omsloten zelfs in mijzelf.
"Een beeld van de Schepper in de nauwheid van een klein beseffend rad,
"Een eeuwige stad, herbouwd, in denken van een wezen,
"dat zichzelf leert kennen."

Misschien heb ik zo op grond van Uw woorden een idee gegeven, niet alleen van de Vrijmetselarij (dat woord zelf is niet verder gebruikt, zoals U gemerkt hebt) maar van de mens, die zoekt.

Ik heb gezocht op mijn manier en ik zoek verder. U zult het op Uw manier doen. Laten we hopen, dat we steeds meer zullen beseffen, hoe wij - elkander aanvullende - de eeuwige waarheid beseffen en duidelijk maken. Goedenavond.

-----000000-----

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is scattered across the upper and middle portions of the page.

15 Jun '68

INTRODUCTIE-AVOND

MET

VRYMETSSELAREN

by ...

VER: ORDE DER VERDRAAGZAMEN

'S-GRAVENHAGE

Handwritten initials or signature

